

Denna text är en översättning som nämnden för fastställande av kollektivavtals allmänt bindande verkan har låtit göra av ett finskspråkigt kollektivavtal. Kollektivavtalets parter har inte kommit överens om den svenskspråkiga kollektivavtalstexten. Om tolkningen av den svenskspråkiga översättningen leder till ett annat slutresultat än det ursprungliga finskspråkiga kollektivavtalet, ska man följa det finskspråkiga kollektivavtalet. Nämnden för fastställande av kollektivavtals allmänt bindande verkan är inte ansvarig för de skador som uppkommer på grund av eventuella felaktigheter i översättningen.

Tämä on työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamislautakunnan teettämä käännös suomenkielisestä työehtosopimuksesta. Työehtosopimuksen sopijaosapuolet eivät ole sopineet ruotsinkielisestä työehtosopimustekstistä. Mikäli ruotsinkielisen käännöksen tulkinta johtaa erilaiseen lopputulokseen kuin alkuperäinen suomenkielinen työehtosopimus, tulee noudattaa suomenkielistä työehtosopimusta. Työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamislautakunta ei vastaa käännöksen mahdollisista virheellisyyksistä aiheutuvista vahingoista.

KOLLEKTIVAVTAL FÖR KARTONG- OCH PAPPERSFÖRÄDLINGSBR ANSCHEN

1.3.2022–29.2.2024

PAHVIN- JA PAPERINJALOSTAJAT JALO RY

YHTEINEN TOIMIALALIITTO RY

PAPPERSFÖRBUNDET RF

Innehåll

I ALLMÄNNA BESTÄMMELSER	17
1 § AVTALETS TILLÄMPNINGSOMRÅDE, BINDANDE VERKAN OCH SKYLDIGHET ATT IAKTTA AVTALET.....	17
2 § AVTAL MELLAN CENTRALFÖRBUNDEN.....	18
3 § ORGANISATIONSFRIHET.....	18
4 § ARBETSFREDSFÖRPLIKTELSE.....	18
5 § INLEDANDE OCH AVSLUTANDE AV ANSTÄLLNINGSFÖRHÅLLANDE SAMT INSTRUKTION I ARBETET.....	18
II ARBETSTID	22
6 § FASTSTÄLLANDE AV ORDINARIE ARBETSTID.....	22
7 § ORGANISERING AV ARBETSTIDEN.....	27
8 § VILO- OCH MÅLTIDSPAUSER.....	29
9 § FÖRKORTNING AV ARBETSTIDEN.....	30
10 § ÖVERTIDSARBETE.....	33
11 § UTRYCKNINGSBETONAT ARBETE.....	36
III LÖNEBESTÄMMELSER	36
12 § ARBETSLÖNER.....	36
13 § PERIODLÖN.....	37
14 § ACKORDSARBETE.....	39
15 § GENOMSNITTLIG TIMFÖRTJÄNST.....	40
16 § ORGANISATION AV ARBETET OCH FÖRFLYTTNING TILL ETT ANNAT ARBETE.....	41
IV SEPARATA TILLÄGG	42
17 § TILLÄGG FÖR SKIFTARBETE, KVÄLLS- OCH NATTARBETE SAMT LÖRDAGSTILLÄGG.....	42
18 § MILJÖTILLÄGG.....	43
19 § TJÄNSTEÅRSTILLÄGG.....	43
V SOCIALA BESTÄMMELSER	44
20 § LÖN FÖR SJUKDOMSTID.....	44
21 § NÄR BARN INSJUKNAR.....	48
22 § LÄKARUNDERSÖKNINGAR.....	49
23 § ÖVRIGA ERSÄTTNINGAR.....	52
24 § SEMESTER.....	53
25 § GRUPPLIVFÖRSÄKRING.....	57
26 § ARBETARSKYDD.....	57
VI FÖRTROENDEMÄN, ARBETARSKYDDSFULLMÄKTIGE OCH FACKAVDELNINGAR	58
27 § FÖRTROENDEMÄN OCH ARBETARSKYDDSFULLMÄKTIGE.....	58
28 § BRUK AV ANSLAGSTAVLOR.....	60
29 § ATT ARRANGERA MÖTEN PÅ ARBETSPLATSEN.....	61
30 § UPPBÄRANDE AV MEDLEMSAVGIFTER FÖR FACKFÖRENINGAR.....	61
VII SÄRSKILDA BESTÄMMELSER	63
31 § ORDNINGSBESTÄMMELSER.....	63
32 § FÖRHANDLINGSORDNING.....	63
33 § TILLVÄGAGÅNGSSÄTT VID LOKALA AVTAL.....	63
34 § AVTALETS GILTIGHET.....	64
BILAGA 1	65
ANVISNINGAR FÖR YRKESNIVÅGRUPPERING.....	65
BILAGA 2	68
TT-FFC ALLMÄNT AVTAL 4.6.1997.....	68
BILAGA 3	87
AVTAL OM UPPSÄGNINGSSKYDD 10.5.2001 (TT-FFC).....	87

UNDERTECKNINGSPROTOKOLL ÖVER FÖRNYANDE AV KOLLEKTIVAVTALET FÖR KARTONG- OCH PAPPERSFÖRÄDLINGSBRANSCHEN

Datum 23.2.2022

Plats Industricentrum, Södra kajen 10, Helsingfors

Närvarande Fredrik Lindeman, Pahvin- ja paperinjalostajat Jalo ry

Pekka Tsupari, Yhteinen Toimialaliitto ry

Petri Vanhala, Pappersförbundet rf

Juhani Siira, ”

Sami Laakso, ”

1. Förnyande av kollektivavtalet

Man konstaterade att förbunden i dag har förnyat och undertecknat kollektivavtalet för kartong och pappersförädlingsindustrin för avtalsperioden 2022–2024 enligt det förhandlingsresultat som uppnått 10-02-2022 mellan förbunden då förbundens styrelser har godkänt förhandlingsresultatet.

2. Kollektivavtalets giltighet

Det förnyade kollektivavtalet gäller 1.3.2022–29.2.2024 och förlängs därefter med ett år i sänder, om inte någondera parten senast två månader innan avtalet löper ut skriftligen har sagt upp det.

Om man inte kommer överens om löneförhöjningarna före den 31.12.2022 kan kollektivavtalet sägas upp med en uppsägningstid på två månader så att det upphör att gälla 28.2.2023.

Bestämmelserna i det här kollektivavtalet är i kraft medan förhandlingar förs om ett nytt kollektivavtal och fram till att det nya kollektivavtalet har ingåtts eller avtalsförhandlingarna har upphört.

3. Löneförhöjningar

3.1 År 2022

Allmän förhöjning 1.5.2022

Lönerna höjs 1.5.2022 eller från början av den lönebetalningsperiod som inleds närmast därefter med en allmän förhöjning på 22 cent per timme.

Lokal pott 1.5.2022

Enskilda företag/verksamhetsställen kan 1.5.2022 ta i bruk en lokal pott, vars storlek är 10 cent gånger antalet arbetstagare som omfattas av kollektivavtalet för kartong- och pappersförädlingsindustrin 31.3.2022.

Om fördelningen av den lokala potten avtalas med representanten för arbetstagarna. Om man inte når ett avtal om fördelningen av den lokala potten, fördelar arbetsgivaren den på det sätt arbetsgivaren beslutar.

Normtimlöner 1.5.2021

Normtimlönerna 1.5.2022 eller från och med ingången av den lönebetalningsperiod som inleds närmast därefter:

Yrkesnivå	1	1094	cent/timme
	2	1135	"
	3	1173	"
	4	1219	"
	5	1277	"
	6	1343	"

Tjänsteårstillägg 1.5.2022

Tjänsteårstilläggen 1.5.2021 eller från och med ingången av den lönebetalningsperiod som inleds närmast därefter:

3 år–	29	cent/timme
6 år–	32	"
9 år–	40	"
12 år–	47	"
15 år–	54	"
18 år–	64	"
21 år–	76	"

Tillägg för kvällsarbete, nattarbete och skiftarbete samt lördags- och helgaftonstillägg 1.5.2022

Tilläggen 1.5.2022 eller från och med ingången av den lönebetalningsperiod som inleds närmast därefter:

Tillägg för kvällsskift/tillägg för kvällsarbete	155 cent/timme
Tillägg för nattskift/tillägg för nattarbete	260 cent/timme
Lördags- och helgaftonstillägg	341 cent/timme

3.2 År 2023

Avtal om löneförhöjningar för 2023 ska ingås senast 31.12.2022. Om man inte kommer överens om löneförhöjningarna före den 31.12.2022 kan kollektivavtalet sägas upp med en uppsägningstid på två månader så att det upphör att gälla 28.2.2023.

Om kollektivavtalet upphör att gälla 28.2.2023 är bestämmelserna i det här kollektivavtalet i kraft fram till att det nya kollektivavtalet har ingåtts eller avtalsförhandlingarna har upphört.

4. Textändringar

5 § Inledande och avslutande av anställningsförhållande samt instruktion i arbetet

En ny punkt 9 läggs till:

9. Tid för samarbetsförhandlingar i exceptionella permitteringssituationer

Om en allmänfarlig smittsam sjukdom eller en naturkatastrof eller annan katastrof till följd av ett oöverstigligt hinder orsakar ett företag som omfattas av samarbetslagen ett behov av att snabbt anpassa bolagets verksamhet genom att permittera arbetstagare

av produktionsmässiga och ekonomiska orsaker, är tiden för omställningsförhandlingar oberoende av hur de planerade permitteringarna riktas och genomförs fem (5) dagar, såvida inget annat avtalas i samarbetsförhandlingarna.

6 § Fastställande av ordinarie arbetstid

punkt 3

Andra stycket ändras så att det lyder:

Den ordinarie arbetstiden per dygn kan genom ett lokalt avtal förlängas till högst 12 timmar medan arbetstiden per vecka inte får överskrida 48 timmar, förutsatt att man på förhand har utarbetat ett schema för utjämning av arbetstiden för den tid inom vilken den ordinarie arbetstiden utjämnas till genomsnittet. Arbetstiden ska då inom en tidsperiod på högst 52 veckor utjämnas till i medeltal 40 timmar per vecka.

punkt 4

Punkten ändras så att den lyder:

Om inget annat har avtalats lokalt är det möjligt att göra en tillfällig ändring av arbetstidsformen eller arbetsskiftet för högst en månad med iakttagande av en anmälningstid på tre kalenderdagar och en bestående ändring med en anmälningstid på två veckor. Information om en så kallad kollektiv ändring ska delges förtroendemannen och information om en ändring som berör en enskild arbetstagare personen i fråga.

punkt 5

Styckena 1 och 2 samt bilaga 1 i punkten slopas och punkten ändras så att den lyder

5. Intermittent treskiftsarbete

I intermittent treskiftsarbete utförs arbetet i tre skift fem dagar i veckan (ATF 35) eller i tre skift sex dagar i veckan (ATF 36) så att arbetet avbryts under veckoslutet.

5.1 Ordinarie arbetstid

Den ordinarie arbetstiden i intermittent treskiftsarbete är åtta timmar per dygn och 40 timmar per vecka. Lokalt kan man avtala om en ordinarie arbetstid per dygn på högst 12 timmar. Man kan lokalt också avtala om att den ordinarie arbetstiden per vecka är högst 48 timmar.

Den ordinarie arbetstiden per vecka kan genom ett lokalt avtal också ordnas som genomsnittlig arbetstid per vecka. När genomsnittlig arbetstid per vecka används är den ordinarie arbetstiden per vecka i genomsnitt 35,4 timmar (ATF 35) och 34,5 timmar (ATF 36). Arbetstiden ska utjämnas under en utjämningsperiod på högst 52 veckor.

Den ovan nämnda genomsnittliga arbetstiden per vecka realiseras när arbetstagaren har rätt till 30 semesterdagar. När arbetstagaren har rätt till färre än

30 semesterdagar, förlängs den genomsnittliga arbetstiden per vecka på motsvarande sätt.

Beroende på placeringen av söckenhelgerna varierar den genomsnittliga arbetstiden per vecka årligen.

5.2 Arbetstid under söckenhelgsveckor och lediga dagar

Arbetstiden varierar under söckenhelgsveckorna beroende på om arbetet avbryts för söckenhelgen eller inte. Ett ordinarie arbetsskift kan förläggas till Kristi himmelfärdsdag och trettondagen då den infaller en annan vardag än lördag. Om ovan nämnda söckenhelger är arbetsdagar, ska arbetstagaren ges motsvarande ledig tid någon annan gång.

I arbetstidsformen ATF 35 är lediga dagar påskdagen och lördagen den vecka då nyårsdagen, trettondagen, första maj och, självständighetsdagen infaller veckan samt lördagen efter påsk, Kristi himmelfärdsdag och jul, såvida inte annat förutsätts av produktionstekniska orsaker.

Annandag påsk är inte en arbetsdag, om inte annat avtalas lokalt.

Första maj är en ledig dag från och med klockan 14 på valborgsmässoafton.

Tiden mellan klockan 22.00 på midsommarveckans onsdag och klockan 22.00 midsommarveckans torsdag kan utgöra ordinarie arbetstid för vilken det betalas en förhöjning på 100 procent utöver periodlönen. Under ovan nämnda tid kan man ge skiftledighet för vilken det betalas en enkel ersättning enligt den genomsnittliga timförtjänsten.

Tiden mellan klockan 22.00 på midsommarveckans torsdag och klockan 06.00 på midsommarafton kan utgöra ordinarie arbetstid för vilken det betalas en förhöjning på 200 procent utöver periodlönen. Under ovan nämnda tid kan man ge skiftledighet för vilken det betalas en enkel ersättning enligt den genomsnittliga timförtjänsten.

Tiden mellan klockan 22.00 på dagen före julafton och klockan 06.00 på julafton kan utgöra ordinarie arbetstid för vilken det betalas en förhöjning på 200 procent utöver periodlönen. Under ovan nämnda tid kan man ge skiftledighet för vilken det betalas en enkel ersättning enligt den genomsnittliga timförtjänsten.

Om man ger skiftledighet för ett arbetsskift på nyårsafton, betalas en förhöjning på 200 procent för den. Grunddelen ingår i periodlönen.

Om hela arbetsavdelningen tillfälligt måste arbeta på söndag, söckenhelg eller därtill omedelbart anknytande lediga dagar, ska därom avtalas med huvudförtroendemannen eller avdelningens förtroendeman senast tre dagar före den aktuella dagen.

5.3 Utjämning av arbetstiden

Arbetstiden i intermittert treskiftsarbetet jämnas ut genom att använda antingen ett system för intjänande av skiftledighet eller genomsnittlig arbetstid per vecka. När genomsnittlig arbetstid per vecka används tillämpas inte systemet för intjänande av skiftledighet

5.4 Systemet för hur skiftledighet tjänas in

När systemet för hur skiftledigheter tjänas in används tjänar arbetstagaren in skiftledigheter i intermittert treskiftsarbete för de ordinarie arbetsskift han eller hon utför under intjäningsperioden enligt följande:

ATF 35

Minst	11	arbetsskift/arbetsdagar	1	skiftledighet
"	22	"	2	skiftledigheter
"	34	"	3	"
"	46	"	4	"
"	56	"	5	"
"	68	"	6	"
"	80	"	7	"
"	91	"	8	"
"	102	"	9	"
"	114	"	10	"
"	125	"	11	"
"	137	"	12	"
"	148	"	13	"
"	159	"	14	"
"	171	"	15	"
"	183	"	16	"
"	199	"	17,5	"

ATF 36

Minst	9	arbetsskift/arbetsdagar	1	skiftledighet
"	18	"	2	"
"	27	"	3	"
"	36	"	4	"
"	45	"	5	"
"	54	"	6	"
"	63	"	7	"
"	72	"	8	"
"	81	"	9	"
"	90	"	10	"
"	99	"	11	"
"	108	"	12	"
"	117	"	13	"
"	126	"	14	"
"	135	"	15	"
"	144	"	16	"
"	153	"	17	"
"	162	"	18	"
"	171	"	19	"
"	180	"	20	"
"	189	"	22	"
"	198	"	23	"

Likställda med ordinarie arbetsskift/arbetsdagar är:

- arbetsskift/arbetsdagar som berättigar till avlönad ledighet enligt 21 och 23 § i kollektivavtalet
- arbetsskift/arbetsdagar som infaller under Pappersförbundets styrelsemöten, förbundsfullmäktiges möten och förbundsmöten.
- arbetsskift som infaller under utbildning som beordrats och bekostats av arbetsgivaren i sin helhet samt de

- arbetsskift/arbetsdagar som infaller under sådan utbildning som avses i 7 kap. i det allmänna avtalet mellan EK och FFC, dock högst sammanlagt 20 arbetsskift/arbetsdagar per skatteår (= intjäningsperiod)
- arbetsskift/arbetsdagar för vilka arbetsgivaren betalar lön för sjukdomstid
- arbetsskift under vilka ledighet ska ges med stöd av 23 § i arbetstidslagen

I fråga om beviljande av, meddelande om samt andra villkor för intjänade skiftledigheter iaktas bestämmelserna i 9 § i kollektivavtalet.

Lokalt kan man avtala om förkortning av intermittert treskiftsarbete så att nattskiftet mellan fredag och lördag är ledig tid vissa veckor under året.

5.5 Genomsnittlig arbetstid per vecka

När genomsnittlig arbetstid per vecka används genomförs utjämningen av arbetstiden genom att bevilja skiftledigheter så att arbetstiden under en tidsperiod som uppgår till högst ett år utjämnas till i genomsnitt 35,4 timmar per vecka (ATF 35) och till i genomsnitt 34,5 timmar per vecka (ATF 36).

Den genomsnittliga arbetstiden per vecka verkställs enligt ett på förhand uppgjort utjämningschema för arbetstiden som ska göras upp för hela utjämningsperioden. Under utjämningsperioden ska arbetstiden jämnas ut till det avtalade genomsnittet per vecka. Utjämningsperioden är högst 52 veckor.

Schemat för utjämning av arbetstiden byggs upp så att det innehåller arbetsdagar och skiftledigheter, som antecknas i utjämningsschema.

Utjämningsschema för arbetstiden är kollektivt till sin natur och gäller den tid under vilken man på arbetsstället, avdelningen eller arbetsplatsen tillämpar arbetstidformen intermittert treskiftsarbete.

Då utjämningsschema för arbetstiden bereds ska förtroendemannen och arbetstagaren beredas tillfälle att framföra sina åsikter så som stadgas i 34 och 35 § i arbetstidslagen.

Utjämningsschema för arbetstiden kan ändras av produktionsmässiga orsaker eller av orsaker som hänför sig till arbetsarrangemangen eller på arbetstagarens begäran. Om ändringsgrunderna för, verkningarna av och alternativen till schema för utjämning av arbetstiden förhandlas på arbetsplatsen enligt kollektivavtalets förhandlingsordning. Ändringar i schema för utjämning av arbetstiden ska meddelas vederbörande arbetstagare minst sju dagar innan ändringen träder i kraft.

Skiftledigheter ges i regel enligt det arbetsskiftssystem som upprättas för den period under vilken arbetstiden ska jämnas ut.

5.6 Lönebetalning

Lönebetalningen grundar sig på arbetstagarens personliga periodlön.

Den ersättning som ska betalas för skiftledigheter ingår i periodlönen. Utöver periodlönen betalas för skiftledigheter en andel som räknats ut enligt 15 § i kollektivavtalet och som består av de genomsnittliga tilläggen och premierna. Till övriga delar i fråga om skiftledigheter iaktas bestämmelserna om skiftledigheter i punkterna under 9 §.

Lön för sjuktid betalas enligt 20 § i kollektivavtalet.

Arbete som utförts utöver utjämnings-schemat för arbetstiden ersätts enligt bestämmelserna i kollektivavtalet om övertidsarbete och kollektivavtalsenligt övertidsarbete.

En arbetstagare som inte är arbetsför får inte ges skiftledighet. Däremot om skiftledigheter ges samtidigt till avdelningen, produktionslinjen eller arbetsskiftet, förbrukas skiftledigheterna på detta vis. Om arbetstagaren har underrättats om skiftledigheten och blir arbetsoförmögen efter meddelandet, förbrukas skiftledigheterna. Om arbetstagaren har arbetat på en skiftledighet enligt arbetsskiftssystemet, flyttas skiftledigheten till en senare tidpunkt. Skiftledigheter åtgår och intjänas under den tid för vilken arbetsgivaren betalar lön för sjuktid.

5.7 Intjänande av semester

Skiftledigheter för utjämnning av arbetstiden är likställda med arbetade dagar vid då semesterns längd fastställs, dock borträknas för arbetstagare i dagarbete det antal ordinarie lediga dagar som ingår i den aktuella kalendermånaden.

5.8 Vid förändringar

Vid övergång från intermittert treskiftsarbete till en annan arbetstidsform liksom när arbetstagarens anställningsförhållande upphör kommer man överens om att ersätta de uttagna skiftledigheterna antingen genom att ge en motsvarande ledighet eller genom att betala ersättning för dem enligt den genomsnittliga timförtjänsten. Ett för stort uttag av skiftledigheter kan dras av på motsvarande sätt

9 § Arbetstidsförkortning

punkt 12

Ett andra stycke läggs till

Man kan med arbetstagaren komma överens om att arbetstidsförkortningsledighet inte tas ut och att man för arbete som utförts under en ledig dag utöver den ersättning som ska betalas för arbetstidsförkortningsledighet även betalar enkel lön.

punkt 13

Ett nytt stycke läggs till

I överraskande situationer som leder till avbrott i produktionsverksamheten och som beror på till exempel problem med tillgången på råmaterial eller oförutsedda maskin- och anläggningshaverier eller andra överraskande orsaker, kan arbetstidsförkortningsledigheter dock ges med iakttagande av en anmälningstid på tre dagar.

10 § Övertidsarbete

Att låta utföra övertidsarbete och maximala omfattningen av det

Punkt 2

- Det första stycket stryks

Punkt 13

Punkt 13 -> punkt 12

24 § Semester

punkt 2

Första meningen i punkten ändras så att den lyder

Sommarsemester ges under perioden 2.5–30.9 och vintersemester under perioden 1.10–30.4 såvida inget annat överenskommit med arbetstagaren gällande tidpunkterna för semestern inom de ramar semesterlagen tillåter.

punkt 6

Ett nytt stycke fogas till slutet av punkten

Lokalt kan avtalas annat om tidpunkten för utbetalning av semesterpremiern. Premiern kan betalas vid flera olika tidpunkter.

27 § Förtroendemän och arbetarskyddsfullmäktige

Förtroendemannens och arbetarskyddsfullmäktigs arvoden fr.o.m. 1.5.2022

5–20 arbetstagare	143 €/lönebetalningsperiod	312 €/månad
	eller	
21–50 "	185 € "	404 € "
över 50 "	215 € "	467 € "

Arbetsgrupp för familjeledighet

Republikens president stadfäste den 14 januari 2022 lagarna inom den så kallade familjeledighetsreformen och bestämde att lagarna träder i kraft den 1 augusti 2022. De nya föräldraledigheterna som hänför sig till familjeledighetsreformen gäller i regel barn vars beräknade födelsetid är den 4 september 2022 eller senare.

Parterna tillsätter en arbetsgrupp som har i uppgift att lägga fram ett förslag på hur beteckningarna och utbetalningsperioderna i bestämmelserna om moderskaps- och faderskapsledigheter i kollektivavtalet ska anpassas så att de motsvarar beteckningarna och utbetalningsperioderna i familjeledighetsreformen och så att det inte sker förändringar i betalningsperioderna enligt kollektivavtalet till följd av anpassningen.

5. Ersättningar för resekostnader

Ersättningar för resekostnader som ska anses som skattefria och grunderna för dessa fastställs under avtalsperioden i enlighet med skattestyrelsens beslut om dessa.

6. Yrkesutbildningsärenden

Parterna följer med verkställandet av yrkesutbildningsreformen på arbetsplatserna. Avtalsparterna fortsätter behandlandet av yrkesutbildningsärenden som en del av det kontinuerliga

förhandlingsförfarandet med målsättningen att öka branschens attraktivitet och trygga företagens tillgång till yrkeskunnig personal.

7. Utbildningsarbetsgrupp mellan förbunden

Utbildningsarbetsgruppen mellan förbunden fortsätter verksamheten i enlighet med sitt uppdrag.

8. Sommarpraktikprogrammet Lär känna arbetslivet och tjäna en slant

Parterna förnyar sommarpraktikprogrammet "Lär känna arbetslivet och tjäna en slant" för åren 2022–2023 genom ett separat protokoll så att engångslönen i enlighet med programmet uppgår till 365 euro år 2022 och år 2023.

9. Kontinuerligt förhandlingsförfarande och utveckling av kollektivavtalet

Parterna förbinder sig att förverkliga principen om kontinuerliga förhandlingar.

Med iakttagande av fortgående förhandlingsförfarande kan förbunden inleda nödvändiga utvecklings- och ändringsprojekt och vid behov genom gemensamma avtal göra ändringar i kollektivavtalet.

10. Arbetsfredsförpliktelse och tillsynsskyldighet

Samtliga arbetsstridsåtgärder som riktar sig mot det kollektivavtal som avses i detta protokoll i sin helhet eller mot en enskild bestämmelse är förbjudna. Förbunden och deras underföreningar är dessutom skyldiga att se till att de föreningar, arbetsgivare och arbetstagare som är deras medlemmar och som berörs av detta protokoll undviker att vidta dylika stridsåtgärder och inte heller annars bryter mot bestämmelserna i detta protokoll eller de nämnda kollektivavtalen.

11. Protokoll och protokolljustering

Detta protokoll har gjorts upp i tre likalydande exemplar, ett för vardera avtalsförbundet.

Protokollet anses justerat och godkänt genom avtalsförbundens underskrifter.

12. Underskrifter

Pahvin- ja paperinjalostajat Jalo ry

Fredrik Lindeman

Yhteinen Toimialaliitto ry

Pekka Tsupari

Pappersförbundet rf

Petri Vanhala

Juhani Siira

Sami Laakso

KOLLEKTIVAVTAL FÖR KARTONG- OCH PAPPERSFÖRÄDLINGSBRANSCHEN

01.3.2022–29.2.2024

PAHVIN- JA PAPERINJALOSTAJAT JALO RY

YHTEINEN TOIMIALALIITTO RY

PAPPERSFÖRBUNDET RF

KOLLEKTIVAVTAL

01.3.2022–29.2.2024

I ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1 § AVTALETS TILLÄMPNINGSOMRÅDE, BINDANDE VERKAN OCH SKYLDIGHET ATT IAKTTA AVTALET

Tillämpningsområde

1. Detta kollektivavtal tillämpas i anställningsförhållanden mellan produktionsanläggningar vid företag som är medlemmar i Yhteinen Toimialaliitto ry:s medlemsförbund Pahvin- ja paperinjalostajat Jalo ry och arbetstagarna vid dessa anläggningar.

Bindande verkan

2. Detta kollektivavtal binder de undertecknade förbunden och deras underföreningar samt de arbetsgivare och arbetstagare som är eller har varit medlemmar i dessa föreningar under avtalets giltighetstid.

Skyldighet att iaktta avtalet

3. De som är bundna vid kollektivavtalet är skyldiga att noggrant iaktta detta avtal och de föreningar som är bundna till detta avtal är skyldiga att se till att de föreningar som lyder under dem liksom de arbetsgivare och arbetstagare som hör till föreningarna inte bryter mot bestämmelserna i avtalet.

Hyrd arbetskraft

4. Vid användning av sådan hyrd arbetskraft som möjliggörs av kap. 8 i centralorganisationernas allmänna avtal, tillämpas på dessa arbetstagare som arbetar i företagen minst de bestämmelser som finns i detta kollektivavtal, om man inte kommer överens om annat lokalt.

2 § AVTAL MELLAN CENTRALFÖRBUNDEN

Som en del av kollektivavtalet tillämpas under avtalsperioden följande centralorganisationsavtal EK-FFC som EK sagt upp 2017 med ändringar som avtalats och som avtalas under avtalsperioden:

- Allmänt avtal 4.6.1997 jämte ändringarna 10.5.2001 (bilaga 2)
- Avtal om uppsägningskydd 10.5.2001 (bilaga 3)

3 § ORGANISATIONSFRIHET

Arbetsgivare och arbetstagare har rätt att fritt bestämma om de vill ansluta sig till sina egna arbetsgivar- och fackföreningar eller inte.

4 § ARBETSFREDSFÖRPLIKTELSE

Förbjudna stridsåtgärder

1. Tillgripande av strejk, blockad, lockout eller annan därmed jämförbar åtgärd för att driva igenom en ändring av detta avtal under dess giltighetstid, eller för att få till stånd tillägg till det, eller massuppsägning i samma syfte, är förbjudet.

Tillsynsskyldighet

2. Förbunden och deras underföreningar är skyldiga att se till att föreningar som är deras medlemmar, arbetsgivare och arbetstagare som avtalet gäller inte vidtar de stridsåtgärder som avses i föregående stycke, och inte heller på annat sätt bryter mot bestämmelserna i kollektivavtalet.

5 § INLEDANDE OCH AVSLUTANDE AV ANSTÄLLNINGSFÖRHÅLLANDE SAMT INSTRUKTION I ARBETET

Direktionsrätt

1. Arbetsgivaren har rätt att anställa och säga upp arbetstagare samt bestämma om ledningen av arbetet.

Ny arbetstagare

2. Arbetsgivaren ska se till att en ny arbetstagare får introduktion och handledning i sina arbetsuppgifter. I samband med handledningen i arbetet ska man även utreda möjliga miljökonsekvenser i anknytning till arbetet och ge instruktioner för att förebygga miljöskador.

En ny arbetstagare ska ges information om huvudförtroendemannens och den arbetarskyddsfullmäktigs mottagningstider på arbetsplatsen samt om hur han eller hon kan komma i kontakt med dem.

Instruktion i arbete

3. Instruktion i arbete ska arrangeras med tanke på lokala förhållanden. Faktorer som påverkar arrangemangen är företagets storlek, organisation och arbetsuppgifterna.

För en ny arbetstagare hör även orientering på arbetsplatsen till instruktion i arbete.

Verkställande av instruktion i arbete

4. Arbetsgivaren ansvarar för verkställandet av instruktion i arbete. I praktiken sker instruktionen i samarbete mellan arbetsledningen och äldre arbetstagare. Beroende på situationen kan även ett alternativ i form av ett noggrant instruktionsprogram som gjorts upp per yrke komma i fråga.

En person som fått lämplig utbildning kan även utses till instruktör. Arbetsinstruktören ska vara en person som innehar hög yrkesskicklighet, är bekant med den handleddas yrke och även passar som instruktör.

Tillägg för instruktion i arbetet

5. Ifall arbetstagaren enligt avtal vid sidan om sitt eget arbete fungerar som arbetsinstruktör, betalas åt honom eller henne ett särskilt tillägg för instruktion. Tilläggets storlek är tio (10) procent av instruktörens genomsnittliga timförtjänst.

Tillägget betalas utgående från yrkesnivån hos de handledda enligt följande:

Yrkesnivå	Tillägg betalas för
1	16 timmar
2	40 timmar
3	64 timmar
4	80 timmar
5	96 timmar
6	120 timmar

Ifall det inte på förhand är känt hur länge instruktionen som krävs kommer att vara om det inte finns något detaljerat program, kan antalet timmar som berättigar till tillägg för instruktion vara större eller mindre än vad som nämnts ovan.

Deltidsarbete

6. De ekonomiska förmånerna för en deltidsanställd arbetstagare som avses i detta kollektivavtal fastställs i förhållande till den avtalade arbetstiden och den fulla arbetstiden.

Återanställning

7. När en arbetsgivare har sagt upp ett arbetsavtal på grund av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker eller i samband med ett saneringsförfarande, och arbetsgivaren inom den tid från det att anställningsförhållandet upphörde som bestäms enligt gällande arbetsavtalslag behöver arbetskraft för samma eller liknande uppgifter som den uppsagda arbetstagaren utfört, ska arbetsgivaren erbjuda sin tidigare arbetstagare arbete om denne fortfarande söker arbete genom arbetskraftsbyrån.

Omställningsskydd

8.

Verksamhetsmodeller för sysselsättning och omställningsskydd

Syftet med den nya verksamhetsmodellen mellan arbetsgivaren, arbetstagarna och arbetskraftsmyndigheten är att effektivisera samarbetet och sysselsätta arbetstagaren snarast möjligt.

Samarbets- och uppsägningsförfarande

I början av samarbetsförhandlingarna ska arbetsgivaren för personalrepresentanterna förete en verksamhetsplan för främjande av sysselsättning om arbetsgivaren överväger att säga upp minst 10 arbetstagare av ekonomiska orsaker eller produktionsorsaker. Om innehållet i planen förhandlas med arbetstagarnas representanter. I planen redogörs för förhandlingsrutinerna och förhandlingsformerna, den planerade tidtabellen och planerade verksamhetsprinciper under uppsägningstiden i fråga om arbetsplatssökandet, utbildningen och anlitandet av arbetskraftsservice. I planen beaktas de gällande normerna för hur man går tillväga vid nedskärning av arbetskraft.

Om samarbetsförhandlingarna berör uppsägning av under 10 arbetstagare, ska man i samarbetsförfarandet presentera de planerade verksamhetsprinciperna under uppsägningstiden för arbetssökande, utbildning och anlitande av arbetskraftsservice.

I samband med samarbetsförfarandet som gäller den planerade nedskärningen behandlas även de ändringar som behövs i personalplanen. Arbetsgivaren och arbetskraftsmyndigheten kartlägger tillsammans utan dröjsmål den offentliga arbetskraftsservice som behövs när samarbetsförfarandet eller små företags uppsägningsförfaranden har inletts. Man strävar efter att tillsammans med arbetskraftsmyndigheten nå överenskommelser om kvaliteten hos de tjänster som erbjuds och om tidtabellen för verkställandet av dem liksom om samarbetet för att genomföra dem. Arbetstagarnas företrädare reserveras möjlighet att delta i samarbetet.

Sysselsättningsprogram och dess förverkligande under uppsägningstid

Arbetsgivaren har skyldighet att underrätta om rätten till sysselsättningsprogram.

Arbetsgivaren meddelar Arbetskraftsmyndigheten om uppsägning som gjorts på basis av ekonomiska eller produktionsrelaterade skäl, om den uppsagda arbetstagaren har en arbetshistoria på minst tre år.

Anmälningsskyldigheten berör även upphörandet av ett sådant tidsbundet arbetsförhållande, som utgjorts av ett eller flera tidsbundna arbetsavtal hos samma arbetsgivare som oavbrutet fortgått i minst tre år eller enbart haft kortvariga avbrott. Arbetsgivaren är skyldig att med arbetstagarens samtycke ge Arbetskraftsmyndigheten uppgifter som berör arbetstagarens utbildning, arbetserfarenhet och arbetsuppgifter genast efter uppsägningen. Arbetsgivaren deltar även i övrigt enligt överenskommelse i utarbetandet av ett sysselsättningsprogram.

Arbetstagaren har möjlighet att delta i utarbetandet av sysselsättningsprogrammet.

Sysselsättningsprogrammet kan vid behov kompletteras senare. Om man inte kommit överens om annat vid uppsägningen, är arbetstagaren berättigad till ledighet för att under sin uppsägningstid utan förtjänstförlust medverka i upprättande av sysselsättningsplanen, i arbetssökande och arbetsintervju antingen på eget eller på Arbetskraftsmyndighetens initiativ, i omplaceringsskolning, i inläring och träning i arbetet eller i Arbetskraftspolitisk utbildning enligt sysselsättningsplanen. Beroende på hur länge anställningen fortgått är ledighetens längd följande:

Längden på sysselsättningsledigheten fastställs enligt längden på uppsägningstiden enligt följande:

- 1) sammanlagt högst 5 arbetsdagar, om uppsägningstiden är högst en månad
- 2) sammanlagt högst 10 dagar, om uppsägningstiden är längre än en månad men högst 4 månader
- 3) sammanlagt högst 20 arbetsdagar, om uppsägningstiden överskrider fyra månader
- 4) högst 25 dagar om anställningsförhållandet har fortgått minst 20 år.

Innan arbetstagaren tar ut sysselsättningsledigheten eller en del av den ska han eller hon i så god tid som möjligt meddela arbetsgivaren om detta och om grunden för ledigheten samt på begäran förete en tillförlitlig utredning över grunderna för varje ledighet.

Användningen av sysselsättningsledighet får inte föranleda betydande olägenhet för arbetsgivaren.

9. Tid för samarbetsförhandlingar i exceptionella permitteringssituationer

Om en allmänfarlig smittsam sjukdom eller en naturkatastrof eller annan katastrof till följd av ett oöverstigligt hinder orsakar ett företag som omfattas av samarbetslagen ett behov av att snabbt anpassa bolagets verksamhet genom att permittera arbetstagare

av produktionsmässiga och ekonomiska orsaker, är tiden för omställningsförhandlingar oberoende av hur de planerade permitteringarna riktas och genomförs fem (5) dagar, såvida inget annat avtalas i samarbetsförhandlingarna.

II ARBETSTID

6 § FASTSTÄLLANDE AV ORDINARIE ARBETSTID

1. Beträffande arbetstid iakttas gällande lagstiftning.

I organiseringen av den ordinarie arbetstiden anser förbunden det viktigt att man i samråd mellan arbetsgivaren och arbetstagarna på arbetsplatserna utnyttjar de kollektivavtalsenliga möjligheterna att organisera den ordinarie arbetstiden.

2. Den ordinarie arbetstiden är högst åtta (8) timmar per dygn och 40 timmar per vecka.

Genom lokala avtal kan man även ordna den ordinarie arbetstiden per vecka så att den i genomsnitt uppgår till 40 timmar i dagarbete och i tvåskiftarbete under en tidsperiod på högst 52 veckor förutsatt att man på förhand har utarbetat ett schema för utjämning av arbetstiden för arbetet för den tid inom vilken den ordinarie arbetstiden per vecka utjämnas till genomsnittet.

3. Arbetsgivaren och arbetstagaren kan avtala om att den ordinarie arbetstiden per dygn förlängs med högst två timmar förutsatt att den genomsnittliga ordinarie arbetstiden per vecka utjämnas till i genomsnitt 40 timmar under en period på högst fyra veckor. Den ordinarie arbetstiden per vecka får uppgå till högst 48 timmar.

Den ordinarie arbetstiden per dygn kan genom ett lokalt avtal förlängas till högst 12 timmar medan arbetstiden per vecka inte får överskrida 50 timmar, förutsatt att man på förhand har utarbetat ett schema för utjämning av arbetstiden för den tid inom vilken den ordinarie arbetstiden utjämnas till genomsnittet. Arbetstiden ska då inom en tidsperiod på högst 52 veckor utjämnas till i medeltal 40 timmar per vecka.

4. Om inget annat har avtalats lokalt är det möjligt att göra en tillfällig ändring av arbetstidsformen eller arbetsskiftet för högst en månad med iakttagande av en anmälningstid på tre kalenderdagar och en bestående ändring med en anmälningstid på två veckor. Information om en så kallad kollektiv ändring ska delges förtroendemannen och information om en ändring som berör en enskild arbetstagare personen i fråga.

Protokollsanteckning

Förbunden konstaterar att de vid tillfälliga förändringar måste agera flexibelt och beakta båda parternas behov och omständigheter.

5. Intermittent treskiftsarbete

I intermittent treskiftsarbete utförs arbetet i tre skift fem dagar i veckan (ATF 35) eller i tre skift sex dagar i veckan (ATF 36) så att arbetet avbryts under veckoslutet.

5.1 Ordinarie arbetstid

Den ordinarie arbetstiden i intermittent treskiftsarbete är åtta timmar per dygn och 40 timmar per vecka. Lokalt kan man avtala om en ordinarie arbetstid per dygn på högst 12 timmar. Man kan lokalt också avtala om att den ordinarie arbetstiden per vecka är högst 48 timmar.

Den ordinarie arbetstiden per vecka kan genom ett lokalt avtal också ordnas som genomsnittlig arbetstid per vecka. När genomsnittlig arbetstid per vecka används är den ordinarie arbetstiden per vecka i genomsnitt 35,4 timmar (ATF 35) och 34,5 timmar (ATF 36). Arbetstiden ska utjämnas under en utjämningsperiod på högst 52 veckor.

Den ovan nämnda genomsnittliga arbetstiden per vecka realiseras när arbetstagaren har rätt till 30 semesterdagar. När arbetstagaren har rätt till färre än 30 semesterdagar, förlängs den genomsnittliga arbetstiden per vecka på motsvarande sätt.

Beroende på placeringen av söckenhelgerna varierar den genomsnittliga arbetstiden per vecka årligen.

5. 2 Arbetstid under söckenhelgsveckor och lediga dagar

Arbetstiden varierar under söckenhelgsveckorna beroende på om arbetet avbryts för söckenhelgen eller inte. Ett ordinarie arbetsskift kan förläggas till Kristi himmelfärdsdag och trettondagen då den infaller en annan vardag än lördag. Om ovan nämnda söckenhelger är arbetsdagar, ska arbetstagaren ges motsvarande ledig tid någon annan gång.

I arbetstidsformen ATF 35 är lediga dagar påskdagen och lördagen den vecka då nyårsdagen, trettondagen, första maj och, självständighetsdagen infaller veckan samt lördagen efter påsk, Kristi himmelfärdsdag och jul, såvida inte annat förutsätts av produktionstekniska orsaker.

Annandag påsk är inte en arbetsdag, om inte annat avtalas lokalt.

Första maj är en ledig dag från och med klockan 14 på valborgsmässoafton.

Tiden mellan klockan 22.00 på midsommarveckans onsdag och klockan 22.00 midsommarveckans torsdag kan utgöra ordinarie arbetstid för vilken det betalas en förhöjning på 100 procent utöver periodlönen. Under ovan nämnda tid kan man ge skiftledighet för vilken det betalas en enkel ersättning enligt den genomsnittliga timförtjänsten.

Tiden mellan klockan 22.00 på midsommarveckans torsdag och klockan 06.00 på midsommarafton kan utgöra ordinarie arbetstid för vilken det betalas en förhöjning på 200 procent utöver periodlönen. Under ovan nämnda tid kan man ge skiftledighet för vilken det betalas en enkel ersättning enligt den genomsnittliga timförtjänsten.

Tiden mellan klockan 22.00 på dagen före julafton och klockan 06.00 på julafton kan utgöra ordinarie arbetstid för vilken det betalas en förhöjning på 200 procent utöver periodlönen. Under ovan nämnda tid kan man ge skiftledighet för vilken det betalas en enkel ersättning enligt den genomsnittliga timförtjänsten.

Om man ger skiftledighet för ett arbetsskift på nyårsafton, betalas en förhöjning på 200 procent för den. Grunddelen ingår i periodlönen.

Om hela arbetsavdelningen tillfälligt måste arbeta på söndag, söckenhelg eller därtill omedelbart anknytande lediga dagar, ska därom avtalas med huvudförtroendemannen eller avdelningens förtroendeman senast tre dagar före den aktuella dagen.

5.3 Utjämning av arbetstiden

Arbetstiden i intermittert treskiftsarbetet jämnas ut genom att använda antingen ett system för intjänande av skiftledighet eller genomsnittlig arbetstid per vecka. När genomsnittlig arbetstid per vecka används tillämpas inte systemet för intjänande av skiftledighet

5.4 Systemet för hur skiftledighet tjänas in

När systemet för hur skiftledigheter tjänas in används tjänar arbetstagaren in skiftledigheter i intermittert treskiftsarbete för de ordinarie arbetsskift han eller hon utför under intjäningsperioden enligt följande:

ATF 35				
Minst	11	arbetsskift/arbetsdagar	1	skiftledighet
"	22	"	2	skiftledigheter
"	34	"	3	"
"	46	"	4	"
"	56	"	5	"
"	68	"	6	"
"	80	"	7	"

”	91	”	8	”
”	102	”	9	”
”	114	”	10	”
”	125	”	11	”
”	137	”	12	”
”	148	”	13	”
”	159	”	14	”
”	171	”	15	”
”	183	”	16	”
”	199	”	17,5	”

ATF 36

Minst	9	arbetsskift/arbetsdagar	1	skiftledighet
”	18	”	2	”
”	27	”	3	”
”	36	”	4	”
”	45	”	5	”
”	54	”	6	”
”	63	”	7	”
”	72	”	8	”
”	81	”	9	”
”	90	”	10	”
”	99	”	11	”
”	108	”	12	”
”	117	”	13	”
”	126	”	14	”
”	135	”	15	”
”	144	”	16	”
”	153	”	17	”
”	162	”	18	”
”	171	”	19	”
”	180	”	20	”
”	189	”	22	”
”	198	”	23	”

Likställda med ordinarie arbetsskift/arbetsdagar är:

- arbetsskift/arbetsdagar som berättigar till avlönad ledighet enligt 21 och 23 § i kollektivavtalet
- arbetsskift/arbetsdagar som infaller under Pappersförbundets styrelsemöten, förbundsfullmäktiges möten och förbundsmöten.
- arbetsskift som infaller under utbildning som beordrats och bekostats av arbetsgivaren i sin helhet samt de
- arbetsskift/arbetsdagar som infaller under sådan utbildning som avses i 7 kap. i det allmänna avtalet mellan EK och FFC, dock högst sammanlagt 20 arbetsskift/arbetsdagar per skatteår (= intjäningsperiod)
- arbetsskift/arbetsdagar för vilka arbetsgivaren betalar lön för sjukdomstid
- arbetsskift under vilka ledighet ska ges med stöd av 23 § i arbetstidslagen

I fråga om beviljande av, meddelande om samt andra villkor för intjänade skiftledigheter iakttas bestämmelserna i 9 § i kollektivavtalet.

Lokalt kan man avtala om förkortning av intermittert treskiftsarbete så att nattskiftet mellan fredag och lördag är ledig tid vissa veckor under året.

5.5 Genomsnittlig arbetstid per vecka

När genomsnittlig arbetstid per vecka används genomförs utjämningen av arbetstiden genom att bevilja skiftledigheter så att arbetstiden under en tidsperiod som uppgår till högst ett år utjämnas till i genomsnitt 35,4 timmar per vecka (ATF 35) och till i genomsnitt 34,5 timmar per vecka (ATF 36).

Den genomsnittliga arbetstiden per vecka verkställs enligt ett på förhand uppgjort utjämningschema för arbetstiden som ska göras upp för hela utjämningsperioden. Under utjämningsperioden ska arbetstiden jämnas ut till det avtalade genomsnittet per vecka. Utjämningsperioden är högst 52 veckor.

Schemat för utjämning av arbetstiden byggs upp så att det innehåller arbetsdagar och skiftledigheter, som antecknas i utjämningsformatet.

Utjämningsformatet för arbetstiden är kollektivt till sin natur och gäller den tid under vilken man på arbetsstället, avdelningen eller arbetsplatsen tillämpar arbetstidformen intermittert treskiftsarbete.

Då utjämningsformatet för arbetstiden bereds ska förtroendemannen och arbetstagarerna beredas tillfälle att framföra sina åsikter så som stadgas i 34 och 35 § i arbetstidslagen.

Utjämningsformatet för arbetstiden kan ändras av produktionsmässiga orsaker eller av orsaker som hänför sig till arbetsarrangemangen eller på arbetstagarernas begäran. Om ändringsgrunderna för, verkningarna av och alternativen till formatet för utjämning av arbetstiden förhandlas på arbetsplatsen enligt kollektivavtalets förhandlingsordning.

Ändringar i formatet för utjämning av arbetstiden ska meddelas vederbörande arbetstagarer minst sju dagar innan ändringen träder i kraft.

Skiftledigheter ges i regel enligt det arbetsskiftssystem som upprättas för den period under vilken arbetstiden ska jämnas ut.

5.6 Lönebetalning

Lönebetalningen grundar sig på arbetstagarernas personliga periodlön.

Den ersättning som ska betalas för skiftledigheter ingår i periodlönen. Utöver periodlönen betalas för skiftledigheter en andel som räknats ut enligt 15 § i kollektivavtalet och som består av de genomsnittliga tilläggen och premierna. Till övriga delar i fråga om skiftledigheter iakttas bestämmelserna om skiftledigheter i punkterna under 9 §.

Lön för sjuktid betalas enligt 20 § i kollektivavtalet.

Arbete som utförts utöver utjämnings-schemat för arbetstiden ersätts enligt bestämmelserna i kollektivavtalet om övertidsarbete och kollektivavtalsenligt övertidsarbete.

En arbetstagare som inte är arbetsför får inte ges skiftledighet. Däremot om skiftledigheter ges samtidigt till avdelningen, produktionslinjen eller arbetsskiftet, förbrukas skiftledigheterna på detta vis. Om arbetstagaren har underrättats om skiftledigheten och blir arbetsoförmögen efter meddelandet, förbrukas skiftledigheterna.

Om arbetstagaren har arbetat på en skiftledighet enligt arbetsskiftssystemet, flyttas skiftledigheten till en senare tidpunkt. Skiftledigheter åtgår och intjänas under den tid för vilken arbetsgivaren betalar lön för sjuktid.

5.7 Intjänande av semester

Skiftledigheter för utjämning av arbetstiden är likställda med arbetade dagar vid då semesterns längd fastställs, dock borträknas för arbetstagare i dagarbete det antal ordinarie lediga dagar som ingår i den aktuella kalendermånaden.

5.8 Vid förändringar

Vid övergång från intermittert treskiftsarbete till en annan arbetstidsform liksom när arbetstagarens anställningsförhållande upphör kommer man överens om att ersätta de outtagna skiftledigheterna antingen genom att ge en motsvarande ledighet eller genom att betala ersättning för dem enligt den genomsnittliga timförtjänsten. Ett för stort uttag av skiftledigheter kan dras av på motsvarande sätt.

7 § ORGANISERING AV ARBETSTIDEN

Hur arbetstiden förläggs

1. Inom ramen för lag och detta kollektivavtal bestämmer arbetsgivaren om tidpunkten då den ordinarie arbetstiden börjar och upphör samt om de nödvändiga pauserna i arbetet. Tillfälliga avvikelser av praktiska skäl ska föregås av förhandlingar med huvudförtroendemannen.
2. Om inget annat föranleds av arbetsreglementet eller lokala avtal ska arbetstiden i dagarbete förläggas mellan klockan 7.00 och klockan 17.00.
3. Om inte annat avtalas lokalt börjar arbetsveckan när det första arbetsskiftet på måndagsarbetsdygnet enligt arbetstidsformen börjar.

4. Nattarbete får beordras i enlighet med bestämmelserna i 8 § i arbetstidslagen.

Lediga dagar

5. I intermittenta arbetstidsformer har arbetstagaren utöver söndagen även en annan ledig dag per vecka. Som sådan fastställs en fast veckodag, som i första hand ska vara en lördag.

Arbetstid under söckenhelgsveckor

6. Den ordinarie arbetstiden på en helgdagsafton eller en lördag som under en söckenhelgsvecka infaller på en vardag är åtta (8) timmar, med undantag av påsklördag, midsommar- och julafton, som är lediga dagar om inte produktionstekniska orsaker annat förutsätter. Likaså är lördagen i nyårsdagsveckan, trettondagsveckan, första maj-veckan, Kristi himmelfärdsveckan, självständighetsdagsveckan samt lördagen efter jul och påsk en ledig dag i ett sådant arbete där lördagen i regel är en ledig dag enligt arbetsskiftsförteckningen.

Ovan nämnda lediga dagar minskar inte på periodlönen. Lönen för självständighetsdagen som betalas utgående från lagen ingår i periodlönen.

Granskning av arbetstiden

7. Arbetsgivaren är berättigad till att arrangera kontroll över arbetstid och produktion genom att använda passerkontrollsystem eller andra motsvarande apparater. Arrangemangen får inte medföra en onödig tidsförlust åt arbetstagarna.

Exceptionella situationer

8. Man kan av tvingande produktionstekniska skäl inom lagens ramar avvika från bestämmelserna ovan i 6 § 2 och 3 punkten och 1–6 punkten i denna paragraf. Sådana skäl är till exempel nödvändiga reparationer, råvarubrist eller en annan med en force majeure jämförbar orsak som produktionen blivit utsatt för.

Utbildningar och utvecklingstillställningar

9. Genom att iakttä anmälningstiden enligt 6 § 4 punkten i kollektivavtalet kan arbetsgivaren utöver den ordinarie årliga arbetstiden anvisa om högst 8 timmar per kalenderår med tilläggsutbildning, kompletterande utbildning, utrustningsutbildning eller säkerhetsutbildning som är nödvändig med tanke på arbetet eller utvecklingstillställningar på arbetsplatsen eller på en av arbetsgivaren anvisad plats för att förbättra produktiviteten, effektiviteten och kvaliteten.

Denna tid utgör ordinarie arbetstid som får beordras utöver den i kollektivavtalet fastställda ordinarie årliga arbetstiden. För en utbildning eller utvecklingstillställning betalas lön som motsvarar lönen för den ordinarie arbetstiden inklusive eventuella arbetstidstillägg och tillägg för obekvämt arbete.

En utbildning eller utvecklingstillställning kan genomföras så att arbetsskiftet förlängs med den tid som utbildningen eller tillställningen varar, dock med högst två timmar per dag. En utbildning eller utvecklingstillställning kan också genomföras som en hel dag. En utbildning eller utvecklingstillställning kan inte förläggas på en söckenhelg.

Om en utbildning eller tillställning enligt ovan arrangeras utanför arbetsplatsen tillämpas Skatteförvaltningens gällande bestämmelser om skattefria resekostnadsersättningar vid ersättning av resekostnader.

8 § VILO- OCH MÅLTIDSPAUSER

Måltidspaus i dagarbete

1. I ordinarie dagarbete har arbetstagaren en måltidspaus på en timme då han eller hon fritt får avlägsna sig från arbetsplatsen. Man kan lokalt avtala om en halvtimmes matpaus.

2. På lördagar och helgdagsaftnar kan man i dagarbete avvika från 1 och 2 punkten ovan även arbeta utan matpaus. I detta fall ska arbetstagaren dock ges en minst 20 minuter lång vilopaus som ingår i arbetstiden.

En måltidspaus hålls inte heller, avvika från 1 och 2 punkten, ifall man enligt 7 § 2 punkten i kollektivavtalet lokalt avtalat om att i dagarbete inleds arbetsdagen klockan 6 och avslutas klockan 14 på lördagar och helgdagsaftnar. Istället för måltidspausen får arbetstagaren antingen två 10 minuter långa pauser eller en 20 minuter lång paus som ingår i arbetstiden.

Måltider i skiftarbete

3. I skiftarbete reserveras en möjlighet för arbetstagaren att inta en måltid vid en tidpunkt som passar med tanke på arbetet. Ifall skiftarbetet binder arbetstagaren så att inga pauser för intagandet av måltid uppkommer, arrangerar arbetsgivaren på annat sätt en 20 minuter lång paus för måltid som ingår i arbetstiden. I detta fall har arbetstagaren rätt att under måltiden lämna arbetsplatsen för att inta en måltid vid en för detta ändamål reserverad plats i arbetsplatsens omedelbara närhet. Avtalsbestämmelsen ändrar inte lokalt avtalade längre måltidspaus.

Rekreationspaus

4. Arbetstagaren har under arbetsskiftet rätt till en 10 minuter lång rekreativspaus som ingår i arbetstiden, såvitt arbetets fortbestånd eller produktionstekniska orsaker inte skapar förhinder. Med denna avtalsbestämmelse försämras inte ikraftvarande förmåner.

Måltidspaus före övertidsarbete

5. Om arbetstagaren ombeds till övertidsarbete omedelbart efter att den ordinarie arbetstiden har upphört, tillåts honom eller henne en måltidspaus på 15 minuter, som räknas som arbetstid.

9 § FÖRKORTNING AV ARBETSTIDEN

1. Arbetstidsförkortning berör arbetstagare som arbetar i följande arbetstidsformer:

- * Dagarbete (ATF 15 och ATF 16)
- * Intermittent tvåskiftsarbete (ATF 25 och ATF 26)
- * Fortlöpande ettskiftsarbete (ATF 17)
- * Fortlöpande tvåskiftsarbete (ATF 27)

2. Arbetstagarens årliga arbetstid förkortas på basis av arbetstagarens arbetstidsform genom att ge ledigt på de sätt som nämns i 5–7 punkten senare i denna paragraf.

3. Om arbetstagarens ordinarie arbetstid per vecka enligt avtalet eller praxis underskrider 40 timmar, är han eller hon inte berättigad till ledigheter enligt denna paragraf.

4. Ifall en arbetstagare på basis av lokala avtal eller lokal praxis får en semester som är längre än 30 vardagar eller regelbundet återkommande årliga extra lediga dagar, avdras dessa extra lediga dagar och semesterdagar från den ledighet som intjänats på basis av denna paragraf.

Ledighetens omfattning (ATF 15, 16, 25, 26)

5. Arbetstagaren intjänar ledighet baserat på utförda arbetsskift/arbetsdagar under skatteåret (= en tidsperiod som motsvarar lönebetalningsperioderna inom ett kalenderår) enligt följande:

Arbetsskift/arbetsdagar minst	antal lediga dagar
15	1
31	2
46	3
62	4
77	5
93	6
108	7
124	8
139	9
155	10
170	11

186	12
201	13

Ledighetens omfattning (ATF 17, 27)

6. Arbetstagaren intjänar ledighet baserat på utförda arbetsskift/arbetsdagar under skatteåret (= en tidsperiod som motsvarar lönebetalningsperioderna inom ett kalenderår) enligt följande:

Arbetsskift/arbetsdagar minst	antal lediga dagar
14	1
29	2
43	3
58	4
72	5
87	6
101	7
115	8
130	9
144	10
159	11
173	12
188	13
202	14

I kontinuerligt treskiftsarbete följs bestämmelserna om skiftledighet i kollektivavtalet för pappersindustrin.

Tid som kan likställas med ordinarie arbetsskift/arbetsdagar

7. Likställda med ordinarie arbetsskift/arbetsdagar är

- arbetsskift/arbetsdagar som berättigar till avlönad ledighet enligt 21 och 23 § i kollektivavtalet
- arbetsskift/arbetsdagar som infaller under Pappersförbundets styrelsemöten, förbundsfullmäktiges möten och förbundsmöten.
- arbetsskift som infaller under utbildning som beordrats och bekostats av arbetsgivaren i sin helhet samt de arbetsskift/arbetsdagar som infaller under sådan utbildning som avses i 7 kap. i det allmänna avtalet mellan EK och FFC, dock högst sammanlagt 20 arbetsskift/arbetsdagar per skatteår (= intjäningsperiod)
- arbetsskift/arbetsdagar för vilka arbetsgivaren betalar lön för sjukdomstid

Ledigheter vid sjukdomsfall

8. Även sådana arbetsskift/arbetsdagar för vilka arbetsgivaren betalar lön för sjukdomstid likställs med ordinarie arbetsskift/arbetsdagar. Ledigheter som antecknats i arbetsskiftssystemet åtgår under den tid för vilken arbetsgivaren betalar lön för sjukdomstid.

9. En sjuk arbetstagare får inte beordras på sådan ledighet som avses i denna paragraf, om det inte är fråga om en ledighet som samtidigt ges åt hela produktionsavdelningen, produktionslinjen eller arbetsskiftet. I detta fall används ledigheten oberoende av arbetstagarens sjukdom.

10. När arbetstagaren insjuknar efter att tidpunkten för ledigheten anmälts används även ledigheten under sjukdomen.

Skiftledighet och faderskapsledighet

11. Skiftledigheter varken används eller intjänas under faderskapsledigheten, utan förflyttas till en senare tidpunkt.

Hur ledigheten ges

12. Ledigheten ges under en period som motsvarar skatteåret. Arbetsgivaren och arbetstagaren kan dock komma överens om att perioden förlängs så att ledighet ges till slutet av nästa maj.

Man kan med arbetstagaren komma överens om att arbetstidsförkortningsledighet inte tas ut och att man för arbete som utförts under en ledig dag utöver den ersättning som ska betalas för arbetstidsförkortningsledighet även betalar enkel lön.

13. Om man inte tillsammans med arbetstagaren kommit överens om annat, bestämmer arbetsgivaren tidpunkten för ledigheten som ges utgående från arbetsdagarna i arbetstidsschemat med iakttagande av en anmälningstid på sju kalenderdagar.

I överraskande situationer som leder till avbrott i produktionsverksamheten och som beror på till exempel problem med tillgången på råmaterial eller oförutsedda maskin- och anläggningshaverier eller andra överraskande orsaker, kan arbetstidsförkortningsledigheter dock ges med iakttagande av en anmälningstid på tre dagar.

14. Ledighet ges minst ett arbetsskift i sänder samt ledighet som intjänats utöver ett fullt arbetsskift (halv ledig dag) utan avbrott, om man inte kommer överens om annat lokalt.

15. När den egentliga perioden då ledighet ges eller den period som man kommit överens om med arbetstagaren enligt 12 punkten ovan kommer till sitt slut, ersätts den ledighet som inte getts med en dagpenning för lediga dagar, som betalas på nästa lönedag som följer på den avslutade egentliga eller överenskomna perioden då ledighet ges.

Att hålla ledigt efter perioden då ledighet ges

16. I fall man med arbetstagaren kommit överens om att enligt 12 punkten i denna paragraf hålla ledigheten efter den egentliga perioden då ledighet ges, likställs den vid intjänning av ny ledighet med ordinarie arbetsskift/arbetsdagar.

Ersättning som betalas under ledigheten

17. Ersättning som betalas under ledigheten ingår i periodlönen. Därtill betalas en andel som räknats ut enligt 15 § i kollektivavtalet och som består av de genomsnittliga tilläggen och premierna. För en skiftledighet som infaller på söndag eller söckenhelg betalas därtill förhöjningsdelen för söndagsarbete.

18. Ifall ledigheten i denna paragraf i sådana situationer som avses i 15 punkten ovan eller i 20 punkten nedan ersätts med pengar, används som beräkningsgrund den genomsnittliga timförtjänsten enligt 15 § i kollektivavtalet.

Överskridande ledigheter

19. Överskridande skiftledigheter kan arbetas in inom samma period som de getts, dock senast före utgången av maj månad som följer på perioden.

20. De överskridande ledigheterna kan på arbetstagarens begäran även avdras från lönen. I det här fallet är avdragets omfattning för varje ledig dag åtta (8) timmars lön, uträknat från den genomsnittliga timförtjänsten.

Ledighet och anställningsförhållandets upphörande

21. När arbetstagarens anställningsförhållande upphör ska den ledighet som inte tagits ut ersättas med pengar för lediga dagar. På samma sätt dras den ersättning som betalats för överskridande lediga dagar av från slutlönen.

Sammanjämkning av tabeller för intjänande av ledighet

22. När arbetstagaren under skatteåret arbetar i olika arbetstidsformer, intjänas ledigheter för utförda ordinarie arbetsskift enligt tabellen för intjänande av ledighet för gällande arbetstidsform, dock minst enligt tabellen i 9 § 5 punkten.

10 § ÖVERTIDSARBETE

Att låta utföra övertidsarbete och maximala omfattningen av det

1. Man får låta utföra övertidsarbete med arbetstagarens samtycke i enlighet med 16 och 17 § i arbetstidslagen.

2. En arbetstagares arbetstid inklusive övertidsarbete får i genomsnitt inte överskrida 48 timmar per vecka under 12 månader.

Övertidsarbete per dygn

3. Begreppet övertidsarbete per dygn

Arbete, som reguljärt utförs utöver den ordinarie dygnsarbetstiden är övertidsarbete per dygn.

4. Ersättning för övertidsarbete per dygn

För övertid per dygn och för nödarbete som utförs utöver den ordinarie dygnsarbetstiden betalas för de första två timmarna lön förhöjd med 50 procent och för de följande timmarna lön förhöjd med 100 procent.

Övertidsarbete per vecka

5. Begreppet övertidsarbete per vecka

Övertidsarbete per vecka är arbete som under veckans gång överskrider det ordinarie antal arbetstimmar under den ifrågavarande veckan enligt arbetstidsschemat. Därtill förutsätts att inget avtalats om förflyttning av lediga dagar vad gäller den ifrågavarande veckan. Som övertidsarbete per vecka räknas inte det övertidsarbete per dygn som utförs under samma arbetsvecka.

Anmärkning:

Med övertidsarbete per vecka avses såväl övertidsarbete per vecka enligt arbetstidslagen som så kallat kollektivavtalsenligt övertidsarbete.

6. För övertid per vecka betalas en ersättning För övertid per vecka betalas för de första åtta (8) timmarna lön förhöjd med 50 procent och för följande timmar lön förhöjd med 100 procent.

Övertidsersättning efter 8 övertidstimmar per vecka

7. Allt övertidsarbete ersätts med lön förhöjd med 100 procent efter 8 timmar övertidsarbete per vecka.

Nattövertidsarbete

8. För övertidsarbete som utförs mellan klockan 22.00 och 6.00 betalas lön förhöjd med 100 procent.

Byte av grunddelen av lönen som betalas under övertidsarbetet till ledighet

9. Arbetstagaren och arbetsgivaren kan komma överens om att grunddelen av lönen som betalas för övertidsarbetet byts ut till motsvarande ledig tid som ges under arbetstagarens ordinarie arbetstid. Den förhöjda delen av lönen som betalas under övertidsarbetet ersätts i pengar enligt det som sagts ovan i denna paragraf.

Arbete på söndagar och högtider

10. För arbete som har utförts på en söndag betalas en lön förhöjd med 100 procent.

11. Om inte annat har avtalats lokalt betalas för arbete som utförs under följande helgdagar samt under en självständighetsdag som infaller på en söndag lön förhöjd med 200 procent, i vilken ingår ersättningar för söndagsarbete och övertidsarbete:

Om inte annat har avtalats lokalt betalas för arbete som utförs från och med klockan 14.00 på valborgsmässoafton och från och med klockan 14.00 på midsommarafton lön förhöjd med 100 procent.

	Ersättnings-%
Påsk	
Långfredagen fr.o.m. kl. 6.00	200
Påskafton	200
Påskdagen	200
Annandag påsk	200
Första maj	
Valborgsmässoafton fr.o.m. kl. 14.00	100
Första maj	200
Midsommar	
Midsommarafton fr.o.m. kl. 14.00	100
Midsommardagen	200
Söndagen efter midsommardagen	200
Jul	
Julafton kl. 6.00	200
Juldagen	200
Annandag jul	200
Nyår	
Nyårsafton fr.o.m. kl. 14.00	200
Nyårsdagen	200

Förbunden rekommenderar att kvällsskiftet under valborgsmässoafton och nyårsafton är skiftlediga, ifall inte annat föranleds av produktionsorsaker.

12. Ifall arbetstagaren måste arbeta under alla veckans dagar och därmed även på sin ledighet per vecka enligt 27 § i arbetstidslagen, ersätts tiden använd för arbetet enligt 32 § 2 mom. i arbetstidslagen.

11 § UTRYCKNINGSBETONAT ARBETE

Ifall arbetstagaren kallas till utryckningsbetonat arbete utanför sin egentliga arbetstid betalas förutom lön för den arbetstid som då utförs som utryckningspenning även lön för 2 timmar utan övertidsersättning. För arbetstiden betalas lön förhöjd med 100 procent. För kortare arbetstid än en timme betalas lön för en timme.

III LÖNEBESTÄMMLER

12 § ARBETSLÖNER

Placering av arbetet i yrkesnivåer

1. Lönen som betalas för arbetet fastställs utgående från den yrkesskicklighet som arbetet kräver, arbetsmiljön och arbetets belastning. Utgående från ovan nämnda faktorer placeras arbetena på yrkesnivåerna 1–6 med iakttagande av de anvisningar som finns i bilaga 2 till kollektivavtalet. Man kan genom lokala avtal komma överens om att ta i bruk även andra lönesystem.

2. När en arbetstagare regelbundet utför arbete som tillhör två eller fler olika yrkesnivåer, betalas åt honom eller henne som minimilön en lön som räknas ut som medeltalet av de normlöner som betalas för de ifrågavarande arbetena enligt yrkesnivå. Ifall det arbete som är mer krävande och därmed högre avlönat av de arbeten som arbetstagaren utför utgör minst en tredjedel av arbetstagarens ordinarie arbetstid, fastställs grundlönen utgående från normtimlönen för denna mer krävande yrkesnivå.

Normlöner

3.3 De gällande normtimlönerna 1.3.2022–30.4.2022

Yrkesnivå 1	1068	cent/timme
2	1109	"
3	1147	"
4	1193	"
5	1251	"
6	1317	"

3.3 De gällande normtimlönerna fr.o.m. 1.5.2022

Yrkesnivå 1	1094	cent/timme
2	1135	"
3	1173	"
4	1219	"
5	1277	"
6	1343	"

Personlig lön

4. Med beaktande av arbetstagarens yrkesskicklighet och arbetsprestation kan en personlig lön som överskrider normtimlönen betalas åt honom eller henne.

13 § PERIODLÖN

Lönebetalningsperiod

1. Lönebetalningsperioden är två arbetsveckor enligt kollektivavtalet.

Månadslön

Lokalt kan man avtala om en lönebetalningsperiod på en månad och övergång till månadslön enligt följande:

- Månadslönen bildas på så sätt att arbetstagarens timlön multipliceras med talet 174
- Timlönen för en arbetstagare med månadslön beräknas genom att dividera månadslönen med talet 174.
- Vid tillämpning av månadslön betalas timbaserade tillägg och söndagsersättning samt ersättning för högtidsdagar enligt utförda timmar så att tilläggen för pågående månad betalas i samband med lönebetalningen följande månad
- I samband med betalning av lön för sjukdomstid betalas utöver den ordinarie månadslönen skifttillägg o.dyl. tillägg för ordinarie arbetstid enligt arbetsskiftsystemet alternativt betalas GTF-tillägg för sjukdomstiden enligt vad som avses i 15 §
- För ledighet på grund av arbetstidsförkortning enligt vad som avses i 9 § i kollektivavtalet betalas GTF-tillägg enligt vad som avses i 15 §.
- Vid betalning av månadslön bildas GTF-tillägget enligt 15 § i kollektivavtalet i enlighet med följande perioder.
  - period 1. januari, februari och mars
  - period 2. april, maj och juni
  - period 3. juli, augusti och september
  - period 4. oktober, november och december
  - Tillägget för varje beräkningsperiod används under månaderna i det efterföljande kvartalet
- I samband med avtalet om övergång till månadslön ska man även avtala om lönebetalningsdagen
- I samband med övergång till månadslön är det motiverat att avtala om lönebetalningsarrangemang för övergångsperioden
- Till en förtroendemän och arbetarskyddsfullmäktig med månadslön betalas ett månatligt arvode enligt 27 § i kollektivavtalet och beviljas månadsspecifikt befrielse från arbetet enligt 27 §.

Lönedag

2. Lönedagen är fredagen i den senare veckan i lönebetalningsperioden, om man inte lokalt kommer överens om annat. Då betalas periodlönen under den föregående lönebetalningsperioden och andra lönepotter. Om lönedagen infaller på en helgdag betalas lönen närmast föregående vardag.

Periodlön

3. Periodlönen är tidlön för arbetstagarens ordinarie arbetstid.

Utformande av periodlönen

4. I periodlönen ingår:

Som grund för periodlönen för en arbetstagare som arbetar på tidlön används totaltimlön, som multipliceras med timkoefficienten 80. Periodlönen består av timlönen för arbetstagarens ordinarie arbetstid samt de miljötillägg och andra möjliga personliga tillägg som betalas för varje timme.

5. I periodlönen ingår inte:

- lön för overtidsarbete
- grunddelen av lönen för söndagsarbete, om det inte är fråga om arbete utfört under ordinarie arbetstid
- Tillägg för skiftarbete
- andra tillägg som enligt lagen eller kollektivavtalet ska betalas separat (till exempel lördagstillägg och tjänsteårstillägg).

6. Periodlönen ändras inte fastän den ordinarie arbetstiden enligt arbetstidsschemat under en lönebetalningsperiod är under 80 timmar.

Påverkan på periodlönen av ändringar i grunderna för lönesättningen

7. Permanenta ändringar i lönegrunderna verkställs för periodlönens del fr.o.m. börjar av nästa fulla lönebetalningsperiod. Tills dess beaktas de ifrågavarande ändringarna på basis av beräkningen av timmar.

Löneutbetalning när anställningen inleds

8. Under lönebetalningsperioden då arbetstagarens anställningsförhållande inleds betalas lön enligt utförda arbetstimmar. Bestämmelserna om periodlönen tillämpas från och med början av den andra lönebetalningsperioden.

9. När en ny arbetstagares anställningsförhållande inleds under lönebetalningsperiodens första vecka betalas åt honom eller henne på lönedagen följande vecka ett löneförskott för den ordinarie arbetstiden under den första veckan. Detta löneförskott dras av följande lönedag.

10. När en ny arbetstagares anställningsförhållande inleds i lönebetalningsperiodens andra vecka, betalas lönen på nästa lönebetalningsperiods lönedag.

Löneutbetalning när anställningen upphör

11. Lönen betalas till banken även i samband med slutlönen på företagets normala lönedag, ifall man inte kommer överens om annat vad gäller lönebetalningen.

Oavlönad frånvaro

12. Oavlönad frånvaro dras av från periodlönen. Summan som ska dras av räknas ut genom att multiplicera antalet frånvarotimmar med arbetstagarens timlön.

Arbetstagare som utför prestationslönearbete

13. Lönen för arbetstagare som utför prestationslönearbete betalas enligt bestämmelserna i denna paragraf.

14. Under lönebetalningsperioder som inte blir fullständiga på grund av söckenhelger betalas åt arbetstagare som utför prestationslönearbete en s.k. ersättning för ofullständiga lönebetalningsperioder, som fås genom att multiplicera arbetstagarens genomsnittliga timförtjänst med skillnaden mellan talet 80 och antalet ordinarie arbetstimmar under den ofullständiga lönebetalningsperioden. Ersättningen åt en arbetstagare som utför prestationslönearbete betalas utgående från prestationslönedelen, med förutsättningen att man under den ifrågavarande ofullständiga lönebetalningsperioden betalas periodlön åt arbetstagaren.

14 § ACKORDSARBETE

Prissättningsregel för ackordsarbete

1. Ifall arbetets karaktär tillåter det och ifall det tekniskt är möjligt ska arbetet, såvitt möjligt, utföras som ackordsarbete för att öka produktionen och arbetstagarnas förtjänst. Ackordsarbetet ska prissättas så att arbetstagarens inkomst med normalt ackordarbetstempo är 15 procent högre än normlönen och ökar i minst samma förhållande allt eftersom arbetsprestationen stiger.

Avtal om prissättningen

2. Om prissättningen av ackordsarbete avtalas lokalt. Ifall man inte på arbetsplatsen kan komma överens om prissättningen, utförs arbetet på tidigare grunder och ärendet överförs till förbunden för avgörande.

Granskning av prissättningen

3. Om det sker förändringar i arbets- eller produktionsmetoderna, i arbetsarrangemangen, arbetsredskapen, råvarornas kvalitet eller andra faktorer som påverkar ackordprissättningen, kan ackordspriserna justeras till att motsvara förändringarna. Lokala förhandlingar ska föras om granskningen av ackordspriserna. Om man inte på arbetsplatsen kan nå enhällighet om de nya ackordspriserna, ska ärendet överföras till förbunden för avgörande, i vilket fall arbetet fortsätter på tidigare grunder.

4. På ackordsdelarna av ovan nämnda arbeten betalas övertids- och söndagsersättning.

15 § GENOMSNITTLIG TIMFÖRTJÄNST

Utformande av den genomsnittliga timförtjänsten

1. Den genomsnittliga timförtjänsten fås genom att till timlönen för den gällande periodlönen lägga till en del som motsvarar de genomsnittliga tilläggen och premierna. För denna del används benämningen GTF-tillägg.

2. GTF-tillägget fås genom att räkna ihop alla tillägg som betalats under kvartalet. Summan av tilläggen divideras med antalet utförda arbetstimmar under samma tidsperiod.

3. En ny arbetstagares GTF-tillägg beräknas utgående från den närmast föregående lönebetalningsperiod under vilken man tillförlitligt kan beräkna GTF-tillägget enligt 1 punkten i denna paragraf, istället för att använda sig av ett kvartal.

Lönepotter som hör till GTF-tillägget och som blir utanför

4. Till GTF-tillägget hör:

- lördags och helgaftonsstillägg
- miljöstillägg
- tillägg för instruktion i arbetet
- delar för ackords och premiearbete (som betalas i tillägg till periodlönen)
- skiftarbetstillägg samt tillägg för kvälls och nattarbete.

5. Till GTF-tillägget hör inte:

- den förhöjda delen av övertidsarbete
- den förhöjda delen av söndagsarbete
- ersättning för veckovila
- utryckningspenning (11 § i kollektivavtalet)
- ersättning för beredskap
- lön under ledig tid (till exempel semesterlön)
- arvoden som betalas till huvudförtroendeman/vice huvudförtroendeman samt arbetarskyddsfullmäktig (27 § i kollektivavtalet)
- tjänsteårstillägg (19 § i kollektivavtalet).

Tider då GTF-tillägget används

6. Det föregående kvartalets GTF-tillägg används efter kvartalet från och med den andra lönebetalningsperioden ända till nästa kvartals andra lönebetalningsperiod.

Exempel:

GTF-tillägget som räknats ut under det första kvartalet används från och med början av II kvartalets andra lönebetalningsperiod t.o.m. slutet på III kvartalets första lönebetalningsperiod. (I detta fall fungerar II kvartalets första lönebetalningsperiod som beräkningstid.)

16 § ORGANISATION AV ARBETET OCH FÖRFLYTTNING TILL ETT ANNAT ARBETE

1. Arbetstagaren är skyldig att utföra det arbete som arbetsgivaren anvisat honom eller henne, och arbetsgivaren har rätt att förflytta arbetstagaren till ett annat arbete enligt gällande behov.

2. Ifall en arbetstagare på tidlön tillfälligt förflyttas till ett annat arbete med antingen lägre eller högre lön, betalas till honom eller henne under uppgiftsförflyttningen den timlön som avtalats för det tidigare arbetet.

Ifall en arbetstagare som förflyttats till ett timavlönat arbete med högre lön omedelbart kan uppnå den normala arbetsprestation som förutsätts i det ifrågavarande arbetet vad gäller arbetsresultaten och kvaliteten, betalas åt honom eller henne lön enligt detta nya arbete genast i och med uppgiftsförflyttningen.

3. Om en dylik förflyttning på grund av organiseringen av arbetet, avsaknad av råvaror eller arbetskraft, en söndrig maskin eller av någon annan orsak varar längre än två veckor, betalas åt arbetstagaren fr.o.m. början av den första lönebetalningsperioden därefter lön enligt det tillfälliga arbetet. Efter att orsaken till förflyttningen som nämnts ovan inte längre förekommer, ska arbetstagaren i mån av möjlighet flyttas tillbaka till sitt föregående arbete.

4. Ifall en ackordsarbetstagare av en annan orsak än avsaknad av tillräckligt mycket ackordsarbete, utan att det är arbetstagarens eget fel, förflyttas till ett annat arbete, och en annan arbetstagare på grund av förflyttningen utför hans eller hennes arbete, betalas åt honom eller henne den inkomst som han eller hon senast förtjänat i sitt arbete, dock för högst 14 dagar efter anmälan om förflyttningen gjorts.

5. Ifall en arbetstagare som fyllt 50 år och vars anställningsförhållande på samma företag inom ramarna för detta avtal har fortgått minst 20 år har förlorat sin arbetsförmåga till den del att han eller hon inte längre kan utföra sin tidigare uppgift, rekommenderar förbunden att arbetsgivaren förflyttar arbetstagaren till en uppgift i vilken den genomsnittliga timförtjänst som han eller hon uppnått i sitt tidigare arbete inte minskar under en tid på 1,5 år efter förflyttningen, varefter hans eller hennes periodlön inte minskar.

IV SEPARATA TILLÄGG

17 § TILLÄGG FÖR SKIFTARBETE, KVÄLLS- OCH NATTARBETE SAMT LÖRDAGSTILLÄGG

Tillägg för skiftarbete

1.1 De gällande tilläggen för skiftarbete 1.3–30.4.2022 är

Tillägg för kvällsskift	152 cent/timme
Tillägg för nattskift	255 cent/timme

Tilläggen 1.5.2022 eller från och med ingången av den lönebetalningsperiod som inleds närmast därefter:

Tillägg för kvällsskift	155 cent/timme
Tillägg för nattskift	260 cent/timme

Tillägg för kvälls- och nattarbete

2. När arbetstagarens ordinarie arbetstid undantagsvis är placerad mellan klockan 16 och 22 utan att arbetet för det är skiftarbete, övertidsarbete eller nödarbete, anses arbetet som utförs under den nämnda tidsperioden vara kvällsarbete och för arbetstimmar under den nämnda tidsperioden betalas ett tillägg som motsvarar tillägget för kvällsskift. Under samma förutsättning anses arbete som utförs mellan klockan 22 och 6 vara nattarbete, och ett tillägg som motsvarar tillägget för nattskift betalas för arbetstimmar under denna tidsperiod.

Lördags- och helgaftonsstillägg

3. För ordinarie arbetstimmar utförda under lördagsdygnet och arbetsdygnet under en söckenhelgsafton betalas arbetstagaren ett separat tillägg vars storlek 1.3–31.4.2022 uppgår till 335 cent per timme och från början av den lönebetalningsperiod som inleds närmast efter 1.5.2022 till 341 cent/timme.

Tillägget betalas endast för det första dygnet när helg- och lördagsarbete följer på varandra.

De söckenhelgsaftnar som avses i denna punkt är skärtorsdag, midsommarafton, allhelgonafton, dagen före självständighetsdagen och julafton. Dessutom omfattas nyårsafton till och med klockan 14.00 och valborgsmässoafton till och med klockan 14.00 av helgaftonstillägget.

Skiftarbetstillägg, lördagstillägg samt kvälls- och nattarbetstillägg under övertidsarbete och/eller söndagsarbete

4. När arbetet är övertidsarbete och/eller söndagsarbete betalas en övertidsförhöjning och/eller söndagsförhöjning på de tillägg som nämns ovan i 1 och 2 punkten.

18 § MILJÖTILLÄGG

I ytterst smutsiga eller ytterst tunga arbeten betalas åt arbetstagaren enligt villkor som bestäms mer noggrant lokalt ett arbetsspecifikt tillägg, vars storlek per timme är 5–10 procent utgående från arbetet som den ifrågavarande arbetstagaren utför. På ovan nämnda tillägg betalas övertids- och söndagsförhöjning.

19 § TJÄNSTEÅRSTILLÄGG

Fastställande av tjänsteårstillägget

1. För utförda arbetstimmar betalas arbetstagaren ett separat tjänsteårstillägg som fastställs enligt anställningsförhållandets oavbrutna längd och som 1.3 –30.4.2022 är följande:

Anställningsförhållandets längd	Tilläggets storlek
3 år eller längre	28 cent per timme
6 år eller längre	31 cent per timme
9 år eller längre	39 cent per timme
12 år eller längre	46 cent per timme
15 år eller längre	53 cent per timme
18 år eller längre	63 cent per timme
21 år eller längre	75 cent per timme

Tjänsteårstilläggen 1.5.2022 eller från och med ingången av den lönebetalningsperiod som inleds närmast därefter:

3 år–	29 cent/timme
6 år–	32 ”
9 år–	40 ”
12 år–	47 ”
15 år–	54 ”
18 år–	64 ”
21 år–	76 ”

Arbetstagarens tjänsteårstillägg enligt tjänsteårsnivån betalas från och med början av den lönebetalningsperiod som inleds närmast efter att det bestämda året nåtts.

Tid som räknas till anställningsförhållandets längd

2. När man fastställer det antal år som berättigar till tjänsteårstillägg medräknas lagstadgad moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet samt värnplikt under den tid anställningsförhållandet fortgår.

När anställningsförhållandets längd räknas ut beaktas alla anställningsförhållanden hos företag som följer samma kollektivavtal för kartong- och pappersförädlingsbranschen förutsatt att anställningsförhållandet har fortgått utan avbrott i minst 3 månader och att avbrottet mellan anställningsförhållandena har varat högst 3 månader,

såvida anställningsförhållandets upphörande inte beror på en i 7 kap. 2 § i arbetsavtalslagen avsedd grund som har samband med arbetstagarens person.

Protokollsanteckning

Denna bestämmelse tillämpas på anställningsförhållanden som inletts efter 27.2.2020, och anställningsavtal som upphört före kollektivavtalets underteckningsdatum beaktas inte.

V SOCIALA BESTÄMMELSER

20 § LÖN FÖR SJUKDOMSTID

Om anställningsförhållandet fortgått mindre än sex månader

1. Om anställningsförhållandet fortgått mindre än en månad

I anställningsförhållanden som fortgått mindre än en (1) månad betalas åt arbetstagaren från och med början av arbetsoförmågan som lön för sjukdomstid 50 procent av lönen till den tidpunkt då rätten till dagpenning enligt sjukförsäkringslagen inleds (= självrisktid).

2. Om anställningsförhållandet fortgått mer än en månad, men mindre än sex månader

I anställningsförhållanden som fortgått mer än en (1) månad med mindre än sex (6) månader betalas åt arbetstagaren från och med början av arbetsoförmågan som lön för sjukdomstid full lön till den tidpunkt då rätten till dagpenning enligt sjukförsäkringslagen inleds (= självrisktid).

Om anställningsförhållandet fortgått minst sex månader

3. Arbetstagare betalas från och med början av arbetsoförmågan lön för sjukdomstid som fastställs enligt anställningsförhållandets oavbrutna längd enligt följande:

Anställningsförhållandets oavbrutna längd innan arbetsoförmågan började	Tidsperiodens längd
Minst sex (6) månader men mindre än fem (5) år	35 dagar
Minst fem (5) år men mindre än tio (10) år	42 dagar
Minst tio (10) år	56 dagar

Protokollsanteckning

Parterna konstaterar att i anställningsförhållanden som har fortgått i minst sex (6) månader ska arbetstagaren då denne återvänder till arbetet tydligt ha tillfrisknat och vara arbetsförmögen för att en ny tidsperiod som fastställs enligt anställningsförhållandets längd ska börja vad gäller betalning av lön för sjukdomstid.

Särskild regel gällande olycksfall på arbetsplatsen

4. Ifall arbetsoförmågan orsakats av en arbetsolycka på arbetsplatsen betalas lön för sjukdomstid under en tidsperiod på 35 arbetsdagar även åt arbetstagare som avses ovan i 1 och 2 punkten ovan.

Återfall i samma sjukdom i anställningsförhållande som fortgått mindre än 6 månader

5. Om arbetstagaren återinsjuknar i samma sjukdom inom högst 30 dagar efter den dag då till honom eller henne senast betalats lön för sjukdomstid eller sjukdagpenning, behandlas det som en enhetlig sjukdom. I det här fallet fortsätter man betala lön för sjukdomstid enligt denna paragraf, dock högst till slutet av den tidsperiod som avses i 1–4 punkten ovan. När samma sjukdom återkommer kan ersättningsperioden också bestå av flera perioder av arbetsoförmåga; lön för sjukdomstid betalas även i detta fall högst till slutet av den tidsperiod som nämnts ovan. I oklara fall sker fastställandet av huruvida det handlar om samma eller en annan sjukdom genom att iaktta tolkningarna i sjukförsäkringslagen.

Sjukfrånvaro genom egen anmälan

6. En arbetstagare har rätt att på egen anmälan vara frånvarande från arbetet på grund av sjukdom och få lön för sjukdomstid under en tidsperiod på högst tre dygn. För en längre frånvaro på grund av sjukdom ska en utredning enligt detta avtal ges för den del som överskrider tre dagar. Samtidigt tas i bruk samtal vid återgång till arbetet, i vilket utreds om huruvida frånvaron beror på arbetet.

Sjukfrånvaro genom egen anmälan är möjlig med iakttagande av följande principer:

- o man meddelar omedelbart sin chef muntligen om sjukfrånvaron, och vid återgång till arbetet undertecknar man en utredning över orsaken till frånvaron,
- o när det är fråga om agerande i strid med principerna i denna bestämmelse eller när en gjord anmälan kan ifrågasättas av grundad anledning har arbetsgivaren rätt att beordra arbetstagaren till undersökning av företagsläkaren
- o vid upprepad försummelse kan arbetstagaren för viss tid, dock högst i ett år, förlora sin rätt att på egen anmälan vara frånvarande från arbete på grund av sjukdom.

Ersättande arbete

7. Arbetstagaren är inte alltid nödvändigtvis helt arbetsoförmögen på grund av sjukdom eller olycksfall. Av den här anledningen kan det vara möjligt att ge honom eller henne som ersättande arbete ett annat arbete än hans eller hennes normala arbete, eller att låta honom eller henne utföra sitt normala arbete enbart delvis. Istället för arbete kan det även komma i fråga att utbildning som passar arbetstagaren arrangeras eller det att arbetstagaren fungerar som utbildare. Förfaringssätten vad gäller ersättande arbete görs upp och avtalas med huvudförtroendemannen före de tas i bruk.

Förfaringssätten vad gäller ersättande arbete ska iaktta följande principer:

- De medicinska grunderna för ersättande arbete görs alltid av företagsläkaren
- För arbete som utförs som ersättande arbete betalas lön enligt arbetstagarens egentliga arbete. Ifall lönen är bättre för det ersättande arbetet, betalas lön enligt uppgiften. Under utbildning eller tjänst som utbildare betalas lön enligt bestämmelserna om lön för sjukdomstid. Ersättande arbete eller utbildning räknas inte som tid som arbetsoförmögen.
- Ersättande arbete är en tillfällig lösning som baserar sig på arbetstagarens beslut och som arbetstagaren vid behov kan avbryta
- När det ersättande arbetet upphört har arbetstagaren rätt att återgå till sitt tidigare arbete

Läkarintyg

8. Arbetstagaren ska på begäran visa upp ett läkarintyg över sin arbetsförmåga eller annan av arbetsgivaren godkänd utredning om sin sjukdom.

9. Ifall arbetsgivaren anvisar en läkare som arbetstagaren ska undersökas av, betalar arbetsgivaren de direkta kostnader som förorsakas av den ifrågavarande läkarundersökningen. Detsamma gäller specialundersökningar som en läkare anvisad av arbetsgivaren rekommenderar.

Avslag på lön för sjukdomstid

10. Om sjukdomen beror på eget grovt vållande eller uppsåt ersätts inte inkomstbortfallet.

Beräkningsgrund för lön för sjukdomstid

11. Arbetstagare som arbetar på tidlön

Som betalningsgrund för lönen för sjukdomstid för en arbetstagare som arbetar på tidlön ligger periodlönens timlön, utöver vilket arbetstagaren även betalas de skiftarbetstillägg som finns i arbetsskiftssystemet.

12. Arbetstagare som arbetar på prestationslön

Som beräkningsgrund för lönen för sjukdomstid för arbetstagare som arbetar på prestationslön används den genomsnittliga timförtjänsten enligt 15 § i kollektivavtalet.

Lön för moderskapsledighet

13. En arbetstagare vars anställningsförhållande har fortgått utan avbrott i minst sex (6) månader före förlossningen, betalas under moderskapsledigheten lön för en 35 arbetsdagar lång tidsperiod med början från den första dagen i moderskapsledigheten. Ifall anställningsförhållande fortgått minst fem (5) år före förlossningen, betalas lön för 45 arbetsdagar. Lönen för moderskapsledigheten betalas enligt samma beräkningsgrunder som för lön för sjukdomstid, antecknade i 9 och 10 punkten ovan.

Lön för faderskapsledighet

14. En arbetstagare vars anställningsförhållande har fortgått utan avbrott i minst sex (6) månader före förlossningen, betalas under faderskapsledigheten lön för de sex första arbetsdagarna. Lönen för faderskapsledighet betalas enligt den genomsnittliga timförtjänsten.

Sammanjämkning av lön för sjukdomstid och moderskaps- och faderskaps ledighet samt lagstadgade dagpenningar

15. Från lönen för sjukdomstid, moderskaps- eller faderskapsledighet avdras det som arbetstagaren får i dag- eller moderskapspenning på grund av samma arbetsoförmåga eller förlossning för samma tidsperiod eller annan därmed jämförbar ersättning, som till exempel arbets- eller olycksfallspension, utgående från lag, anställningsförhållandet eller annars utgående från avtal som ingåtts med arbetsgivaren. Avdragsrätten omfattar dock inte fall där ersättningen betalas via en frivillig försäkring som arbetstagaren själv helt eller delvis har bekostat.

16. För den tid som arbetsgivaren har betalat lön för sjukdomstid, moderskapsledighet eller faderskapsledighet till arbetstagaren, är arbetsgivaren berättigad att som återbetalning till sig själv lyfta dagpenning, moderskapspenning eller faderskapspenning eller därmed jämförbar ersättning som enligt den föregående punkten tillkommer arbetstagaren, eller få beloppet tillbaka av honom eller henne, dock inte mer än det belopp arbetsgivaren har betalt.

17. Om dagpenningen eller en därmed jämförbar ersättning inte betalas på grund av orsaker som beror på arbetstagaren själv eller om den betalas till ett lägre belopp än vad arbetstagaren enligt lag skulle ha varit berättigad till, har arbetsgivaren rätt att från lönen avdra den del av lönen för sjukdomstid, moderskapsledighet eller faderskapsledighet eller en del av den som på grund av arbetstagarens försummelse inte har utbetalts.

21 § NÄR BARN INSJUKNAR

Allmänna förutsättningar för att betala ersättning

1. Principerna om lön för sjukdomstid i 20 § i kollektivavtalet iakttas då man betalar en ersättning åt modern eller fadern till ett barn under 10 år som plötsligt insjuknat för att ordna vård eller för att vårda barnet under en nödvändig, kort, tillfällig frånvaro. En förutsättning för betalning av ersättningen är att båda föräldrarna förvärvsarbetar och att en utredning över frånvaron företes i enlighet med bestämmelserna i 20 § 6 eller 7 punkten i kollektivavtalet. Det ovan sagda tillämpas också på ensamförsörjare.
2. Ersättning betalas också ifall den ena av makarna på grund av sjukdom, resa, arbete, studier eller utbildning bor på annan ort eller på grund av liknande hinder tillfälligt inte har möjlighet att delta i vården av barnet och annan vård inte kan ordnas i enlighet med den här paragrafen. Vid tillämpningen av den här punkten jämförs studier med förvärvsarbete.
3. Ersättning till följd av samma insjuknande betalas endast till den ena föräldern. Arbetsgivaren har vid behov rätt att få en utredning över att endast den ena föräldern har utnyttjat den frånvarorätt som avses i denna paragraf.

Utredning över barns sjukdom och frånvaro som den orsakat

4. En förutsättning för betalning av ersättningen är att det över barnets sjukdom och därav föranledd frånvaro ges samma utredning som krävs vid arbetstagarens egen sjukdom enligt kollektivavtalet och eventuell praxis inom företaget. I allmänhet innebär detta att man skaffar ett läkarintyg över barnets sjukdom. Ifall man på arbetsplatsen vid arbetstagares sjukdomsfall dock godkänner en annan utredning ska denna också vara en tillräcklig utredning om barnets sjukdom.
5. Fadern eller modern ska i första hand försöka ordna med vård. Vid frånvarofall kan en utredning vid behov krävas av vårdnadshavaren över frånvarons nödvändighet, vilket innebär information om vårdplatsens och hushållets övriga familjemedlemmars möjligheter att vårda barnet och om deras lämplighet för uppgiften.

Barns insjuknande mitt under en arbetsdag

6. Om övriga förutsättningar i avtalet existerar, ska till arbetstagaren i frånvarofall betalas ersättning i form av lön enligt kollektivavtalet.

I allmänhet innebär detta att arbetstagaren erhåller lön fram till slutet av arbetsskiftet för den dag under vilken barnet insjuknar.

Frånvarons längd

7. Med i avtalet avsedd kort, tillfällig frånvaro avses en frånvaro på en, två, tre eller fyra dagar. Frånvarons längd ska alltid fastslås från fall till fall med beaktande av bland annat möjligheterna att ordna vård och sjukdomens natur. Avtalet medför således inte en automatisk rätt till fyra dagars maximal frånvaro med lön. Om frånvaron varar längre än avtalat betalas inte någon ersättning.

Intjänande av semester

8. När semesterns längd fastställs ska avlönad frånvaro räknas som likställd med arbetade dagar.

Ensamförsörjare som avses i avtalsbestämmelserna

9. Enligt avtalets andemening betraktas som ensamförsörjande även en person som utan särskilt hemskillnadsbeslut eller skilsmässobeslut permanent har flyttat isär från sin maka eller make och en person vars make eller maka är förhindrad att delta i vården av barnet till följd av militärtjänstgöring eller reservövning.

Båda föräldrarna anställda hos samma arbetsgivare i skiftarbete

10. Ifall barnets föräldrar är anställda hos samma arbetsgivare i skiftarbete så att föräldrarnas arbetsskift infaller efter varandra, ska den av föräldrarna som är hemma beredas möjlighet att utan löneförlust vårda sitt plötsligt insjuknade barn tills den andra föräldern kommer hem från sitt arbetsskift. I det här fallet är den avlönade frånvaron den tid som arbetsresan fram och tillbaka räcker.

Svårt sjukt barn

11. En arbetstagare vars barn lider av en sådan svår sjukdom som avses i 1 kap. 4 § i statsrådets förordning om verkställighet av sjukförsäkringslagen (30.12.2004; 1335/2004), har rätt att vara frånvarande från sitt arbete för att delta i sådan vård, rehabilitering eller hemvård i anknytning till rehabiliteringen, såsom även för deltagande kurs i anpassningsträning eller rehabilitering eller annan därmed på lagen baserad rehabiliteringsverksamhet som avses i 10 kap. 2 § 2 mom. i sjukförsäkringslagen (21.12.2004/1224). Man måste på förhand komma överens om frånvaron med arbetsgivaren.

22 § LÄKARUNDERSÖKNINGAR

A. Lagstadgade läkarundersökningar

1. Grund

Punkt A i 22 § i kollektivavtalet tillämpas när hälsoundersökning eller ingrepp som görs under anställningsförhållandet baserar sig på

- Statsrådets förordning om principerna för god företagshälsovårdspraxis, företagshälsovårdens innehåll samt angående fackpersonalens och sakkunnigas utbildning (27.12.2001/1484) och på godkänd verksamhetsplan för företagshälsovården
- lagen om unga arbetstagare (19.11.1993/998)
- strålsäkerhetslagen (27.3.1991/592).

Punkt A i 22 § i kollektivavtalet tillämpas även på sådana läkarundersökningar som avses i lagen om smittsamma sjukdomar (27.7.1986/583), som beror på att arbetstagaren flyttats inom samma företag till en arbetsuppgift som förutsätter den ifrågavarande läkarundersökningen.

2. Arbetsgivarens ersättningskyldighet

Arbetsgivaren ersätter det inkomstbortfall som förorsakats av i 1 punkten ovan nämnda läkarundersökningar för en tid som motsvarar arbetstagarens förlorade ordinarie arbetstimmar. Inkomstbortfall på grund av förlust av ordinarie arbetstid ersätts också för resetiden som krävts för att kunna gå på ifrågavarande läkarundersökningar.

Om arbetstagaren skickas till en granskning eller undersökning enligt reglerna i 1 punkten ovan och han eller hon baserat på dessa beordras till en efterundersökning, betalar arbetsgivaren även alla nödvändiga resekostnader samt under de förutsättningar som nämns i kollektivavtalet även dagtraktamente.

Ifall undersökningen äger rum på arbetstagarens lediga tid betalas till arbetstagaren i ersättning för de extra kostnaderna ett belopp som motsvarar minimidagpenningen enligt 11 kap. 7 § i sjukförsäkringslagen.

B. Övriga läkarundersökningar

Förutsättningar för ersättning av inkomstbortfall är:

3. Grundläggande förutsättningar (gäller alla punkter 3–7)

3.1 Det ska vara fråga om ett sjukdomsfall eller ett olycksfall på grund av vilket det är nödvändigt att snabbt bli undersökt av en läkare.

Arbetstagaren ska förete en av arbetsgivaren godkänd utredning över läkarundersökningen (t.ex. läkarintyg eller kvitto över läkararvode) samt på arbetsgivarens begäran en utredning över hur länge läkarundersökningen inklusive väntetider och skäliga resetider varade.

3.2 I övriga sjukdomsfall eller olycksfall än de som avses i 3.1 punkten förutsätts att arbetstagaren reserverar mottagningstid under arbetstiden endast om det inte är möjligt att få en tid utanför arbetstiden inom skälig tid (t.ex. i normala fall inom en vecka). Arbetstagaren ska lägga fram en tillförlitlig utredning över att han eller hon inte har fått en mottagningstid utanför arbetstiden.

3.3 Arbetstagaren ska underrätta arbetsgivaren om sitt läkarbesök i förväg. Om det på grund av ett oöverstigligt hinder inte är möjligt att underrätta arbetsgivaren ska arbetsgivaren informeras genast då det är möjligt.

3.4 Läkarundersökningen ska ordnas så att onödig förlust av arbetstid undviks.

3.5 Om arbetstagaren får lön för sjukdomstid för tiden för läkarundersökningen, betalas ingen ersättning för inkomstbortfall med stöd av avtalsbestämmelserna om läkarundersökning. Ersättning betalas inte heller för tiden för en läkarundersökning som genomförs under den karensdag som förutsätts i bestämmelserna om lön för sjukdomstid.

3.6 Om sjukdomen beror på eget grovt vållande eller uppsåt ersätts inte inkomstbortfallet.

4. Särskilda förutsättningar

Inkomstbortfallet ersätts:

4.1 Ny sjukdom eller återfall av samma sjukdom

4.1.1 För tiden för en sådan läkarundersökning, vid vilken arbetstagarens sjukdom konstateras.

4.1.2 För arbetsoförmåga på högst ett dygn som beror på läkarens undersökningsåtgärder.

4.1.3 När arbetstagaren på grund av sjukdomssymtom har tagits in på sjukhus för observation eller undersökning. Då iaktas bestämmelserna om lön för sjukdomstid.

4.2 Tidigare konstaterad sjukdom

4.2.1 För den tid som åtgår till läkarundersökning vid kronisk sjukdom under förutsättning att det är fråga om undersökning utförd av specialläkare för fastställande av vård.

4.2.2 Om sjukdomen väsentligt förvärrats, och arbetstagaren därför nödgats genomgå läkarundersökning.

4.2.3 För den tid en läkarundersökning av en specialist inom området varar då undersökningen genomförs i syfte att ordinera vård och i samband med vilken arbetstagaren ordinerar hjälpmedel, t.ex. glasögon.

4.2.4 För tiden för en läkarundersökning i och för fastställande av vård för en annan tidigare konstaterad sjukdom endast om läkartjänster inte finns att tillgå utom arbetstid.

4.2.5 Vid arbetsförmåga till följd av en vårdåtgärd som är nödvändig vid cancersjukdom. Då iakttas bestämmelserna om lön för sjukdomstid.

5. Laboratorie- och röntgenundersökningar

För tiden för laboratorie- och röntgenundersökningar som direkt anknyter till en läkarundersökning som ersätts. Laboratorie- och röntgenundersökningen ska vara ordinerad av läkare och sålunda utgöra en del av läkarundersökningen. Inkomstbortfall för tiden för en särskild laboratorie- och röntgenundersökning ersätts endast om den anställda inte har möjlighet att genomgå laboratorie- och röntgenundersökningen utanför arbetstiden eller om sjukdomen förutsätter att undersökningen endast utförs vid en viss tidpunkt under dygnet. Ett sådant krav i fråga om tidpunkten ska utredas med läkarintyg.

6. Läkarkontroller och undersökningar i anknytning till graviditet

Tiden för nödvändig undersökning i syfte att få ett sådant intyg av läkare eller hälsovårdscentral som förutsätts för moderskapspenning i enlighet med sjukförsäkringslagen.

7. Plötslig tandsjukdom

Om en plötslig tandsjukdom före vårdåtgärder medför arbetsförmåga som kräver vård samma dag eller under samma arbetsskift, betalas den anställda ersättning för inkomstbortfallet för den tid som vårdåtgärden varar, ifall arbetstagaren inte lyckas få vård utanför arbetstiden. Arbetsförmågan och behovet av brådskande vård bevisas med intyg av tandläkaren.

C. Beräkning

Inkomstbortfallet som avses i denna paragraf ersätts med iakttagande av principerna för betalning av lön för sjukdomstid (20 § 9–10 punkten och 12–14 punkten i kollektivavtalet). Dagtraktamentet som avses 2 punkten ovan i denna paragraf betalas enligt bestämmelserna om ersättning av resekostnader i kollektivavtalet.

23 § ÖVRIGA ERSÄTTNINGAR

Värnpliktsuppbåd

1. Ifall uppbådet i samband med värnplikten infaller på en arbetsdag enligt arbetsskiftsförteckningen, är arbetstagaren den ifrågavarande dagen berättigad till en avlönad ledig dag.

Reservövningar

2. Arbetsgivaren betalar till arbetstagaren lön för den tid som åtgår till reservövningar så att arbetstagaren får fulla löneförmåner då den reservistlön som staten betalar till honom eller henne medräknas.

50- eller 60-årsdag

3. En arbetstagare vars anställningsförhållande fortgått oavbrutet i minst tre (3) månader har rätt att på sin 50- och 60-årsdag få ledighet med lön som motsvarar den ordinarie arbetstiden, om bemärkelsedagen infaller på hans eller hennes arbetsdag enligt arbetsskiftsförteckningen. I treskiftsarbete är förutom bemärkelsedagen avlönad ledighet de nattskift som infaller under samma kalenderdygn enligt arbetsskiftsförteckningen.

En nära anhörigs begravningsdag, vigselfdagen

4. Arbetstagaren har rätt till ledighet med lön från arbetet som motsvarar ordinarie arbetstid på en nära anhörigs begravningsdag och på sin egen bröllopsdag.

Som nära anhörig betraktas arbetstagarens maka, make eller sambo, barn och fosterbarn, föräldrar och far- eller morföräldrar, syskon, liksom makens, makans eller sambons föräldrar.

Som sambor anses personer som bor tillsammans i ett gemensamt hushåll utan att ha ingått äktenskap.

24 § SEMESTER

Allmänt 1. Arbetstagarens rätt till semester fastställs i enlighet med gällande lag.

Semesterkvalifikationsåret börjar den 1 april och slutar den 31 mars följande år, och omfattar båda dessa dagar. Om anställningsförhållandet har fortgått oavbrutet i minst ett år före semesterkvalifikationsårets utgång omfattar semesterrätten 2,5 vardagar per månad och den fulla semesterrätten följaktligen 30 vardagar per semesterkvalifikationsår.

I ett anställningsförhållande som fortgått kortare tid än ett år omfattar semesterrätten 2 vardagar per månad, dvs. 24 vardagar per semesterkvalifikationsår.

Beviljande av semester

2. Sommarsemester ges under perioden 2.5–30.9 och vintersemester under perioden 1.10–30.4 såvida inget annat överenskommit med arbetstagaren gällande tidpunkterna för semestern inom de ramar semesterlagen tillåter.

Oberoende av bestämmelserna i semesterlagen om delning av semestern får arbetsgivaren separat bevilja den del av semestern som överskrider fyra veckor utanför semesterperioden.

3. Om arbetet avbryts under semestern betalas inte lön åt sådana arbetstagare som inte har rätt till semester under driftstoppet, och inte heller åt de som har rätt till semester för en längre tid än vad de har rätt till på basis av semesterlagen.

Semesterförmåner

4. Åt arbetstagaren betalas i samband med semestern semesterlön och semesterpremie.

5. Semesterlön och semesterersättning för heltidsanställda arbetstagare

1) Den genomsnittliga timförtjänsten utgör grund för beräkning av arbetstagarnas semesterlön och semesterersättning. Denna beräknas så att den lön som under semesterkvalifikationsåret betalats eller förfallit till betalning till arbetstagaren för arbetad tid, med undantag av den förhöjning som utöver grundlönen betalas för nödarbete eller overtidsarbete enligt lag eller avtal, divideras med antalet motsvarande arbetstimmar.

2) Arbetstagarens semesterlön och semesterersättning beräknas genom att hans eller hennes i 1) punkten avsedda genomsnittliga timförtjänst multipliceras med den koefficient som motsvarar det antal semesterdagar som avses i 5 och 6.1 § i semesterlagen och som framgår av tabellen nedan:

Antalet semesterdagar	koefficient
2	16,0
3	23,5
4	31,0
5	37,8
6	44,5
7	51,1
8	57,6
9	64,8
10	72,0
11	79,2
12	86,4
13	94,0
14	101,6
15	108,8
16	116,0
17	123,6
18	131,2
19	138,8
20	146,4
21	154,4
22	162,4
23	170,0
24	177,6
25	185,2
26	192,8
27	200,0
28	207,2
29	214,8

Om antalet semesterdagar överskrider 30, höjs koefficienten med talet 7,2 per semesterdag.

Utbetalning av semesterlön

Åt arbetstagaren betalas semesterlön enligt 24 § 5 punkten på normala lönedagar under semestern i samma förhållande som semestern tas ut.

t.ex. En person tar ut 24 semesterdagar under sommaren. Åt personen betalas då för den här semesterns del 24/30 del av semesterlönen på normala lönedagar.

Om semestern börjar och tar slut mitt i lönebetalningsperioden betalas lönen så att semesterlönen och den normala lönen specificeras enligt arbetstid och semestertid.

När anställningsförhållandet upphör betalas intjänad och outtagen semester i semesterersättning.

Semesterpremie vid början av semestern

6. Beräkningsgrunden för semesterpremie som ska betalas före semestern är den genomsnittliga timförtjänsten under första kvartalet förhöjd med 3,4 procent.

Om ovan nämnda genomsnittliga timförtjänst för det första kvartalet inte är tillgänglig, tillämpas den genomsnittliga timförtjänst som gäller vid betalningstidpunkten.

Beräkningsformel för semesterpremie:

$13 \text{ timmar} \times \text{antal kalendermånader som berättigar till semester} \times \text{genomsnittlig timförtjänst under I kvartalet förhöjd med 3,4 procent.}$

Maximibeloppet för semesterpremie är $156 \times$ den förhöjda genomsnittliga timförtjänsten för I kvartalet.

Åt månadsavlönade arbetstagare betalas semesterpremie enligt denna punkt.

När anställningsförhållandet avslutas betalas åt arbetstagaren den semesterpremie som intjänats upp till uppsägningen, under förutsättning att anställningsförhållandet oavbrutet fortgått minst tre (3) månader. I beräkningen av den semesterpremie som ska betalas när anställningsförhållandet upphör används den genomsnittliga timförtjänst som gäller vid betalningstidpunkten.

Lokalt kan avtalas annat om tidpunkten för utbetalning av semesterpremie. Premien kan betalas vid flera olika tidpunkter.

Byte av semesterpremie mot motsvarande ledig tid

Arbetsgivaren och arbetstagaren kan komma överens om att byta ut semesterpremien helt eller delvis som betald ledighet. Samtidigt bör man komma överens om den tidsperiod under vilken ledigheten tas ut. Som grund för utbytet används arbetstagarens intjänade timantal enligt beräkningen av semesterpremie ($13 \times$ antalet semestergrundande månader).

Omfattningen av ledigheten som byts ut fås genom att dividera ovan nämnda timantal med timantalet för arbetstagarens ordinarie arbetsdag. Ledigheterna som byts ut ska vara hela dagar. Antalet timmar som inte bytts ut betalas som normal semesterpremie.

Ledigheten hålls vid en avtalad tidpunkt. Under ledigheten får arbetstagaren lön enligt den genomsnittliga timförtjänsten utan förhöjningen på 3,4 procent. Åt arbetstagare med månadslön betalas under ledigheten, utöver månadslönen, GTF-tillägg enligt 15 § i kollektivavtalet. Om en avtalad ledighet eller en del av den inte tas ut på grund av arbetstagarens arbetsoförmåga eller anställningsförhållandets upphörande betalas den ledighet som inte tagits ut enligt den vid betalningstidpunkten gällande genomsnittliga timförtjänsten förhöjd med 3,4 procent.

Semesterlön och semesterlönens utjämningspott för en deltidsanställd arbetstagare

8. Ifall arbetstagarens ordinarie arbetstid per dygn under semesterkvalifikationsåret har underskridit 8 timmar, beräknas semesterlön och semesterersättning dock genom att på motsvarande sätt multiplicera den genomsnittliga timförtjänsten med det tal som fås när de ovan i 5 punkten angivna koefficienterna multipliceras med kvoten av antalet ordinarie arbetstimmar per vecka och talet 40.

Åt deltidsanställda arbetstagare betalas under semestertiden period- eller månadslön för ordinarie arbetstid enligt den löneform som tillämpas.

Från en deltidsanställd arbetstagarers semesterlön som beräknats enligt 5 punkten ovan avdras den period- eller månadslön som betalats under semestertiden, varvid semesterlönens utjämningspott fastställs.

Semesterlönens utjämningspott för en deltidsanställd blir ett negativt tal eftersom en deltidsanställd arbetstagarers semesterlön beror på förhållandet mellan deltidsarbetets genomsnittliga arbetstid per vecka och heltidsarbetet.

Semesterlönens negativa utjämningspott för en deltidsanställd fås genom att dra av den kalkylerade periodlönen från semesterlönen. Delen som ska dras av från lönen fås genom att ställa ovan nämnda belopp i förhållande till förhållandet mellan deltidsarbetet och heltidsarbete.

Exempel:

Antagen information:

- en deltidanställd arbetar 50 procent av arbetstiden för heltidsarbete
- timlön 9,00 euro
- arbetstagaren har rätt till en semester på 30 dagar
- genomsnittlig timförtjänst enligt semesterlöneavtalet 10,00 euro
- semesterlön enligt semesterlöneavtalet $(222,4 \times 50 \%) \times 10,00 = 111,2 \times 10,00 = 1\,112,00$ euro
- kalkylerad periodlön $30 \times 6,67 \times 9,00 = 1\,800,90$ euro

Utjämningspotten för semesterlönen fås genom att dra av den kalkylerade periodlönen från semesterlönen enligt semesterlöneavtalet.

Beloppet på semesterlönens utjämningspott blir då $1\,112,00 - 1\,800,90$ euro dvs. -688,90 euro.

Beloppet som ska dras av från lönen är i detta fall 50 procent av ovan uträknade negativa utjämningspott, dvs. 344,45 euro.

$$\begin{aligned} \text{utjämningspott} &= (\text{semesterlön} - (\text{semesterdagar} \times 6,67 \times \text{timlönen})) \times \\ &(\text{deltidsarbetets timmar} / \text{heltidsarbetets timmar}) \\ &= (1\,112,00 - (30 \times 6,67 \times 9,00)) \times 0,5 \\ &= (1\,112,00 - 1\,800,90) \times 0,5 \\ &= -688,90 \times 0,5 \\ &= -344,45 \text{ euro} \end{aligned}$$

Minskningen av semesterlönens utjämningspott sker den följande lönedagen efter avslutad semester.

25 § GRUPPLIVFÖRSÄKRING

Arbetsgivaren bekostar en grupplivförsäkring för arbetstagarna enligt avtalet mellan centralorganisationerna.

26 § ARBETARSKYDD

1. För att undvika olycksfall och yrkessjukdomar vidtas alla möjliga och nödvändiga åtgärder för att skydda arbetstagarens säkerhet och hälsa.
2. Arbetsgivaren ska tillstålla den arbetarskyddsfullmäktig samt de ifrågavarande arbetsavdelningarna information om de kemiska agenser som används på arbetsplatsen enligt ett skyddsinformationsblad som avses i 5 § Statsrådets förordning (9.8.2001/715).
3. Förbunden anser det viktigt att den information som nämns 1 punkten ovan om kemiska agenser förutom andra krav på arbetarskyddet även företes arbetstagarna vid de punkter där agenserna används. Lokalt kan avtalas om andra förfaringsätt.

4. Man granskar årligen att ett uppdaterat skyddsinformationsblad om kemiska agenser som används på arbetsplatsen alltid är tillgängligt på arbetsplatsen.

VI FÖRTROENDEMÄN, ARBETARSKYDDSFULLMÄKTIGE OCH FACKAVDELNINGAR

27 § FÖRTROENDEMÄN OCH ARBETARSKYDDSFULLMÄKTIGE

Rätt att utnämna en förtroendeman

1. En lokal fackavdelning till Pappersförbundet har rätt att utnämna en huvudförtroendeman vald bland arbetstagarna i industrianläggningen. Därtill, ifall det finns flera arbetsavdelningar i industrianläggningen, och ifall arbetstagarna anser det nödvändigt, kan de bland sig utnämna förtroendemen för de olika arbetsavdelningarna, vilkas uppgift är att se till att detta avtal iakttas. Om valet ska skriftligen meddelas arbetsgivaren.

Iakttagande av det allmänna avtalet

2. Vad gäller förtroendemännen iakttas bestämmelserna i det allmänna avtalet mellan EK och FFC (Bilaga 2).

Ersättning för inkomstbortfall

3. Arbetsgivaren ersätter den inkomst som huvudförtroendemannen eller förtroendemannen förlorar medan han eller hon under sin arbetstid för lokala förhandlingar med arbetsgivarens representant eller då han eller hon utför andra uppgifter som avtalats om med arbetsgivaren. Vad gäller ordinarie arbetstid ingår ersättningen för inkomstbortfallet i hans eller hennes periodlön. För uppdrag som utförts efter den ordinarie arbetstiden betalas övertidsersättning.

Konstaterande av representativitet

4. Om inte annat har avtalats eller avtalas lokalt fastställs huvudförtroendemannens och den arbetsskyddsfullmäktigs befrielse från arbetet och storleken på arvudet enligt antalet arbetstagare varje år den 1 januari. Eventuella förändringar både i mängden befrielse från arbetet och i arvudets storlek genomförs från och med början av den lönebetalningsperiod som inleds närmast efter den 1 januari.

Huvudförtroendemannens och arbetarskyddsfullmäktigs arvode

5. Huvudförtroendemannen och arbetarskyddsfullmäktig får ett extra arvode per lönebetalningsperiod för skötseln av sina uppgifter enligt följande:

Antal representerade arbetstagare	Huvudförtroendemannens och arbetarskyddsfullmäktigs arvode euro/lönebetalningsperiod 1.3–30.4.2022	
5–20 arbetstagare	140 €/lönebetalningsperiod eller	306 €/månad
21–50 ”	182 € ”	397 € ”
över 50 ”	211 € ”	459 € ”

Förtroendemannens och arbetarskyddsfullmäktigs arvoden fr.o.m. 1.5.2022

5–20 arbetstagare	143 €/lönebetalningsperiod eller	312 €/månad
21–50 ”	185 € ”	404 € ”
över 50 ”	215 € ”	467 € ”

Åt huvudförtroendemannen betalas arvodet även under semestern.

När huvudförtroendemannen och/eller den arbetarskyddsfullmäktig är på semester eller på annat sätt förhindrade under en sammanhängande tidsperiod på minst 2 veckor, betalas ersättningen istället till

den vicehuvudförtroendeman och/eller vicearbetarskyddsfullmäktig som fackavdelningen anvisat, förutsatt att denne då sköter den uppgift som ligger som grund för ersättningen.

Om samma arbetstagare sköter både huvudförtroendemannens och den arbetarskyddsfullmäktigs uppgifter, betalas till honom eller henne 1,5 gånger huvudförtroendemannens ersättning, om inte något annat avtalas.

Huvudförtroendemannens och arbetarskyddsfullmäktigs befrielse från arbete

6. Åt huvudförtroendemannen och arbetarskyddsfullmäktig ordnas med regelbunden befrielse från arbete för skötseln av sina uppgifter enligt följande:

Förtroendemannens och arbetarskyddsfullmäktigs befrielse från arbete 1.3.2022–:

Antal representerade arbetstagare	Omfattningen av befrielsen från arbete	
10–20 arbetstagare	3 timmar/lönebetalningsperiod eller	6 timmar/månad
21–50 ”	5 timmar/lönebetalningsperiod eller	10 timmar/månad

över 50 ”

8
timmar/lönebetalningsperiod
eller

16 timmar/månad

Omfattningen av befrielsen från arbete för arbetarskyddsfullmäktig är dock minst enligt det allmänna avtalet mellan EK och FFC.

Förtroendemannen har rätt att på sin egen tid sköta ärenden som berör fackavdelningen på arbetsplatsen, ifall det inte stör arbetet i fabriken.

Om samma arbetstagare sköter både huvudförtroendemannens och arbetarskyddsfullmäktigs uppgifter, är befrielsen från arbete för honom eller 1,5 gånger omfattningen av befrielse för huvudförtroendemannen, om inte något annat avtalas.

Förvaring av huvudförtroendemannens kontorsredskap och lokal

7. Arbetsgivaren ordnar en plats för huvudförtroendemannen för förvaring av de kontorsredskap och de dokument som förutsätts för skötseln av uppdraget. Då arbetsplatsens storlek förutsätter det, ordnar arbetsgivaren ändamålsenliga utrymmen där man kan föra de samtal som anses nödvändiga med tanke på skötseln av uppdragen.

Förbundens tolkning gällande vad som kan räknas som normala kontorsredskap

8. För skötseln av uppdragen har huvudförtroendemannen och den arbetarskyddsfullmäktig rätt att använda företagets sedvanliga kontors- o.d. redskap. Vad gäller 4.2 punkten i det allmänna avtalet mellan EK och FFC som är bifogat kollektivavtalet konstaterar förbunden som sin gemensamma tolkning att också ADB-utrustning och -program samt internetanslutning (e-post) som företaget använder ingår i de normala kontorsredskapen. Vid bedömningen kan även beaktas bl.a. företagets storlek, omfattningen av förtroendemannens eller arbetarskyddsfullmäktigs uppgifter och behovet som förutsätts liksom den tidsmängd som används. De praktiska arrangemangen överenskomms lokalt.

Förteckning över nöd- och overtidsarbete

9. Huvudförtroendemannens och arbetarskyddsfullmäktigs rätt att bekanta sig med den förteckning över nöd- och overtidsarbete som gjorts upp enligt arbetstidslagen (9.8.1996/605) har bestämts i kapitel 5 i det allmänna avtalet mellan EK och FFC.

Uppgifter i samband med fackföreningsrepresentation

10. Man ska vid behov ordna möjlighet för huvudförtroendemannen eller en tjänsteman i fackavdelningen att delta i Pappersförbundets eller FFC:s företrädaruppgifter. Huvudförtroendemannen ska meddela arbetsgivaren om saken i god tid.

28 § BRUK AV ANSLAGSTAVLOR

Meddelanden och kungörelser från Pappersförbundet och dess lokala fackavdelning får inom fabriksområdet fästas på de anslagstavlor som arbetsgivaren anvisat för detta ändamål.

29 § ATT ARRANGERA MÖTEN PÅ ARBETSPLATSEN

Rätt till att arrangera möten

1. Registrerad underförening som hör till Pappersförbundet och dess avdelning, fackklubb eller motsvarande på arbetsplatsen har möjlighet att utanför arbetstiden - före arbetstidens början, under måltidspausen eller omedelbart efter arbetstidens slut samt enligt särskild överenskommelse även under tid som infaller under ledigheten per vecka - ordna möten kring frågor angående anställningsförhållandena på arbetsplatsen.

Avtal med arbetsgivaren

2. Överenskommelse med arbetsgivaren ska såvitt möjligt ingås tre dagar innan det planerade mötet ordnas på arbetsplatsen eller på ett ställe som avses senare i 3 punkten.

Mötesplats

3. Arbetsgivaren anvisar en mötesplats antingen på arbetsplatsen eller i ett utrymme som lämpar sig för syftet i närheten av arbetsplatsen. Om en sådan inte finns ska man vid behov förhandla för att nå en ändamålsenlig lösning. Vid valet av mötesplats ska uppmärksamhet fästas på att bestämmelserna om bl.a. säkerheten i arbetet, arbetshygien och brandsäkerheten kan iakttas och att mötet inte stör affärs- eller produktionsverksamheten.

Mötesarrangörernas ansvar

4. För ordnandet av mötet och ordningen och redan i möteslokalen ansvarar den organisation och de arrangörer som har reserverat möteslokalen. Organisationens förtroendemän ska finnas tillgängliga under mötet.

Fackförbundets representanter

5. Mötesarrangören har rätt att kalla representanter för Pappersförbundet och dess underföreningar samt för den aktuella centralorganisationen till mötet.

Besök av Pappersförbundets tjänstemän på arbetsplatser

6. Pappersförbundets tjänstemän har rätt att bekanta sig med förhållandena på arbetsplatser som omfattas av detta kollektivavtal efter att ha kommit överens om det med representanterna för den aktuella arbetsgivaren.

30 § UPPBÄRANDE AV MEDLEMSAVGIFTER FÖR FACKFÖRENINGAR

Ifall arbetstagaren har gett sin fullmakt innehåller arbetsgivaren medlemsavgifterna till Pappersförbundet per lönebetalningsperiod från

arbetstagarens lön, och betalar dem till det bankkonto som Pappersförbundets fackavdelning på arbetsplatsen anvisat. Arbetstagaren får vid behov vid utgången av kalenderåret eller när anställningsförhållandet upphör ett verifikat över den innehållna summan för skattemyndigheterna.

VII SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

31 § ORDNINGSBESTÄMMELSER

Iakttagande av arbetsreglemente och andra bestämmelser

1. Arbetstagaren ska iaktta det arbetsreglemente som man kommit överens om på arbetsplatsen enligt lagen om samarbete inom företag samt andra bestämmelser och instruktioner som arbetsgivaren inom ramarna för sin befogenhet gett.

Frånvaro från arbete. Anmälningsskyldighet

2. Utan en fullgod orsak får arbetstagaren inte vara frånvarande från sitt arbete. Arbetstagaren ska utan dröjsmål meddela sin närmaste chef eller en annan av arbetsgivaren utsedd person om sin frånvaro, i mån av möjlighet redan innan arbetsskiftet inleds.

Hur arbetsredskap och produkter ska behandlas

3. Arbetstagaren ska väl och noggrant sköta de arbetsredskap och maskiner som arbetsgivaren anvisat för arbetet. Skyldigheten gäller även behandlingen av produkter i olika tillverkningskedan.

32 § FÖRHANDLINGSORDNING

1. Om det mellan arbetsgivaren och arbetstagaren uppstår meningsskiljaktigheter i frågor som gäller tillämpningen eller tolkningen av detta avtal, ska man på arbetsplatsen genom förhandlingar försöka uppnå förlikning. Om de lokala parterna inte genom förhandlingar kan nå enighet i frågan, kan den på någondera lokala partens begäran hänvisas till förbunden för avgörande. I detta fall ska en promemoria över ärendet uppgöras, i vilken man kort beskriver meningsskiljaktigheten samt bägge sidors ståndpunkter jämte motiveringar. Efter att båda de lokala parterna undertecknat promemorian sänds ett exemplar av den till förbunden som är part i kollektivavtalet.

2. Om meningsskiljaktigheten inte heller kan lösas mellan förbunden, kan det föras vidare till arbetsdomstolen för avgörande.

33 § TILLVÄGAGÅNGSSÄTT VID LOKALA AVTAL

Om frågor som särskilt nämns i kollektivavtalet kan man lokalt ingå avvikande avtal antingen mellan arbetsgivaren och arbetstagaren eller arbetsgivaren och förtroendemannen enligt förhandlingsordningen i detta kollektivavtal.

Ett avtal mellan förtroendemannen och arbetsgivaren binder arbetsgivaren och samtliga arbetstagare som förtroendemannen representerar. Avtalet bör ingås skriftligen om någondera avtalsparten så önskar.

Avtalet kan ingås för viss tid eller att gälla tillsvidare. Ett avtal som gäller tills vidare kan sägas upp med tre månaders uppsägningstid, om man inte kommer överens om en annan uppsägningstid.

Då ett avtal har ingåtts skriftligen utgör det en del av kollektivavtalet och det tillämpas även efter att kollektivavtalet i övrigt har upphört att gälla.

34 § AVTALETS GILTIGHET

1. Detta avtal träder i kraft 01.3.2022 och gäller t.o.m. 29.2.2024 och förlängs även därefter med ett år i sänder, om inte någondera parten senast två (2) månader innan avtalet löper ut sagt upp det.

Om man inte kommer överens om löneförhöjningarna före den 31.12.2022 kan kollektivavtalet sägas upp med en uppsägningstid på två månader så att det upphör att gälla 28.2.2023

2. Bestämmelserna i det här kollektivavtalet är i kraft medan förhandlingar förs om ett nytt kollektivavtal och fram till att det nya kollektivavtalet har ingåtts eller avtalsförhandlingarna har upphört.

3. Den part som sagt upp kollektivavtalet måste senast i den första förhandlingen som förs för förnyande av avtalet framföra ett ändringsförslag till den andra avtalsparten.

Helsingfors den 23 februari 2022

PAHVIN- JA PAPERINJALOSTAJAT JALO RY
YHTEINEN TOIMIALALIITTO RY
PAPPERSFÖRBUNDET RF

BILAGA 1

ANVISNINGAR FÖR YRKESNIVÅGRUPPERING

Yrkesnivå 1

Den yrkesskicklighet som behövs i arbetet uppnås efter en kort utbildning och en kort träningstid.

I arbetet ska man känna till den egna arbetsplatsens och det egna arbetets kvalitets- och säkerhetsbestämmelser.

Arbetet kan till exempel vara enkla maskin-, maskinassistents- eller manuella arbeten.

Yrkesnivå 2

Arbeten som är mer krävande än arbeten på yrkesnivå 1, men inte lika krävande som på yrkesnivå 3.

Yrkesnivå 3

I arbetet behövs yrkesskicklighet som fåtts genom utbildning och/eller erfarenhet, som till sin nivå och omfattning motsvarar nivån på allmänna yrkesskolor.

I arbetet krävs förmåga att hantera och justera maskiner som är vanliga inom branschen samt kännedom om produkter som i företaget produceras med denna maskin, eller

Förmåga att reparera och underhålla maskiner och apparater som i allmänhet används i branschen.

Yrkesnivå 4

Arbeten som är mer krävande än arbeten på yrkesnivå 3, men inte lika krävande som på yrkesnivå 5.

Yrkesnivå 5

I arbetet behövs förutom yrkesutbildning i det egentliga yrket även fortbildning och erfarenhet.

Arbetet förutsätter bruk av krävande arbetsmetoder, som kan innebära bruk och justering av maskiner som kräver särskild noggrannhet, omsorgsfullhet och sakkännedom, eller god förmåga i ett specialyrke och/eller ett mångsidigt uppgiftsområde (t.ex. underhåll).

Yrkesnivå 6

Ytterst krävande yrkesarbeten, som förutsätter omfattande kunskap om produktionen eller underhållet (mångsysslare), krävande självständigt omdöme samt yrkesutbildning i branschen eller motsvarande kunnande eller lång erfarenhet.

Uppgifterna är som helhet mer krävande än normala arbeten på yrkesnivå 5.

Arbetets fysiska belastning och arbetsförhållanden

Ett arbete på yrkesnivå 1–4 lyfts till nästa yrkesnivå om arbetets fysiska belastning, arbetsförhållandena eller dessa faktorerers samverkan förutsätter det, enligt vad som sägs nedan.

SYNPUNKTER SOM SKA BEAKTAS I SAMBAND MED PLACERING I YRKESNIVÅ

I Nivågruppering sker bäst i två steg:

I det första steget grupperas arbetena enbart baserat på kravnivå, varefter man i det andra steget utvärderar belastningen och arbetsförhållandena i olika arbeten.

II Nivågruppering baserat på kravnivå utförs som följer:

- 1 Välj först tre arbeten, varav ett passar väl in i kravnivån på yrkesnivå 1, ett på yrkesnivå 3 och ett på yrkesnivå 5. Ifall ett arbete som motsvarar beskrivningen av yrkesnivå 5 inte hittas, placeras företagets mest krävande arbete i den nivå som bäst motsvarar detta arbete (till exempel YN 4).
- 2 Välj några arbeten till för nivå 1, 3 eller 5 (eller mer krävande). Konstatera att arbetena på vardera nivån är inbördes (nästan) lika krävande, och att det finns klara skillnader mellan arbetena som placerats i de olika nivåerna.
- 3 Hitta ett arbete eller en uppgiftshelhet vars kravnivå t.ex. på grund av sin mångsidighet är mer krävande än yrkesnivå 1, men mindre krävande än yrkesnivå 3. Placera det i nivå 2.
- 4 Välj några arbeten till som motsvarar de arbeten som placerats i yrkesnivå 2 till sina kravnivåer, och placera dem i denna nivå.
- 5 Hitta ett arbete vars kravnivå är mer krävande än de som redan placerats i yrkesnivå 3, men mindre krävande än de som placerats i yrkesnivå 5. Placera detta arbete i yrkesnivå 4.
- 6 Välj några arbeten till som är lika krävande som de som redan placerats i yrkesnivå 4 och placera dem där.
- 7 Se till att de arbeten som redan placerats i yrkesnivåer motsvarar beskrivningarna och har rätt inbördes förhållande till varandra vad gäller kravnivå.
- 8 Placera resten av arbetena i yrkesnivåer baserat på beskrivningarna och genom att jämföra dem med redan placerade arbeten.
- 9 Granska slutresultatet och gör nödvändiga justeringar.

III Bedömning av arbetets belastning och arbetsförhållanden

Det nivågrupperingsresultat som fåtts i 2 punkten ovan kan vad gäller yrkesnivå 1–4 stiga med en nivå, ifall arbetets fysiska belastning, arbetsförhållandena eller deras samverkan är tillräckligt stor. Yrkesnivån stiger med en, ifall arbetet passar in i någon av följande beskrivningar.

- 1 Arbetet är fysiskt tungt. I det förekommer ständiga kraftansträngningar, till exempel lyftande av tunga föremål.
- 2 I arbetsförhållandena förekommer exceptionellt stora olägenheter. Bruk av komplicerad skyddsutrustning är konstant nödvändigt.
- 3 Arbetet är fysiskt något belastande och det finns därtill klara olägenheter i arbetsförhållandena, som damm, fukt, gaser eller klart avvikande temperaturer. Kortvariga belastningstoppar tas inte i beaktande, utan utvärderingen sker baserat på den genomsnittliga belastningsnivån.

IV Slutgiltig gruppering

- 1 Gör upp den slutgiltiga grupperingen, vari belastning och arbetsförhållanden tagits i beaktande.
- 2 Granska slutresultatet.

Anvisningar för yrkesnivågruppering

Ifall förändringar sker i produktionsmetoderna, arbetsarrangemangen osv., ska man granska ifall de genomförda förändringarna har påverkat uppgiftshelhetens kravnivå och yrkesnivågruppering. Arbetsgivaren och huvudförtroendemannen ska på det sätt och inom sådana tidsintervaller som de sinsemellan avtalat om att granska hur rättvis yrkesnivågrupperingen är och möjliga utvecklingsbehov.

Utveckling av yrkesskickligheten

Förbunden betonar betydelsen av yrkesinriktad utbildning för personalen med tanke på utvecklingen av branschens konkurrenskraft och kompetens. Förbunden uppmanar de lokala parterna att agera gemensamt i ärenden som gäller företagens konkurrensförmåga och utbildning.

BILAGA 2

TT-FFC ALLMÄNT AVTAL 4.6.1997

KAPITEL 1 ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Utgångspunkter Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund (TT) och Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC har föresatt sig att själva, bland sina medlemsorganisationer och på arbetsplatserna främja förhandlingsrelationer och avtalsverksamhet samt understöda trepartsavtal i de samhällsliga beslutsprocesserna.

Avtalsparterna har föresatt sig att utveckla dessa mål med hjälp av olika samarbetsformer och att övervaka redan ingångna avtal.

Grundläggande rättigheter Föreningsfriheten, som ingår i medborgarnas grundläggande friheter och rättigheter, är okränkbar. Detta gäller såväl arbetsgivare som arbetstagare. Arbetstagare har rätt att grunda och verka i fackföreningsorganisationer, och de får inte på grund av detta sägas upp eller diskrimineras i sitt arbete. Företagens personal har rätt att välja representanter som ska företräda dem i ärenden som behandlas inom företagen. Rätten att välja företrädare samt deras rättigheter och skyldigheter finns definierade i lagar och i detta samt i övriga avtal. Den individuella arbetstagarens säkerhet och hälsa, rätt till icke-diskriminering och jämlikt bemötande utgör grunden för avtalsbestämmelserna.

Direktionsrätt Arbetsgivaren har rätt att anställa och säga upp arbetstagare och bestämma över hur arbetet leds.

Förhandlingar mellan parterna och begärande av utlåtanden

När TT eller FFC föreslår arbetsmarknadsförhandlingar, bör de i mån av möjlighet inledas utan dröjsmål. Organisationerna arbetar för framtagandet av branschvisa kollektivavtal i enlighet med sina bestämmelser.

Medlemsorganisationerna kan tillsammans be om utlåtanden av TT och FFC i frågor som rör tolkning av avtalen.

De av kollektivavtalsparterna utsedda representanterna har, då detta överenskommit med arbetsgivaren, rätt att bekanta sig med förhållandena på de arbetsplatser där de medlemmar som de representerar arbetar.

Förhandsanmälan om arbetskonflikter

Innan en politisk arbetskonflikt eller sympatistrejk inleds ska riksförlikningsmannen samt vederbörande arbetsgivar- eller arbetstagarförbund underrättas om saken, såvitt möjligt minst fyra dagar i förväg. Delgivandet ska ange orsakerna till de planerade stridsåtgärderna samt deras inledningstidpunkt och omfattning.

Tillämpningsområde Detta avtal tillämpas med nedan nämnda begränsningar hos företag som är medlemmar i medlemsförbunden inom Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund. Med arbetsplats avses i detta avtal en produktionsenhet eller därmed motsvarande funktionell enhet i ett företag som är medlem i Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund.

Organisations- och dylika förändringar

När verksamheten vid en arbetsplats väsentligt har inskränkts, utvidgats eller genomgått en väsentlig organisationsförändring till följd av att rörelsen överlåts, fusioneras, bolagiseras eller någon annan motsvarande förändring sker, anpassas samarbetsorganisationen i enlighet med principerna i detta avtal så att den motsvarar den förändrade storleken och strukturen på arbetsplatsen.

Laghänvisningar I den mån det inte i detta avtal avtalats annat iakttas lagen om samarbete inom företag (725/78), lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden (131/73) samt förordningen om tillsynen över arbetarskyddet (954/73), vilka inte utgör delar av detta avtal.

KAPITEL 2 SAMARBETE PÅ ARBETSPLATSEN

Utvecklingsverksamhet Arbetstagarna och deras företrädare ska i enlighet med principerna i detta avtal kunna delta i utvecklingen och verkställandet av ändringar i arbetsorganisationerna, teknologin, arbetsförhållandena och arbetsuppgifterna.

I samband med utvecklingsverksamheten och tillämpningen av eventuell ny teknologi ska man eftersträva att arbetet får ett meningsfullt, omväxlande och utvecklande innehåll samt att produktiviteten förbättras. På så sätt skapas en möjlighet för arbetstagaren att utvecklas i sitt arbete och skaffa färdigheter för nya arbetsuppgifter.

De åtgärder som genomförs får inte leda till att belastningen på arbetstagarna ökar så att det påverkar arbetstagarnas hälsa eller säkerhet.

På arbetsplatsen ska parterna med lämpliga intervaller och i samråd följa upp hur produktiviteten, produktionen och personalen utvecklas. Behövliga uppföljningssystem och nyckeltal avtalas lokalt.

Genomförande av samarbetet

Samarbetet mellan arbetsgivaren och arbetstagarna kan ske i en förhandlingsdelegation av varaktig natur, i projektgrupper som tillsätts för att genomföra utvecklingsprojekt eller i förhandlingar mellan arbetsgivaren och personalen. När en projektgrupp bildas för att genomföra ett utvecklingsprojekt ska företaget och dess arbetstagare vara jämlikt representerade i gruppen. Arbetstagarna utser sina representanter i första hand bland arbetstagarna i den enhet där projektet ska genomföras.

Om inte annat avtalas ska en förhandlingsdelegation enligt samarbetslagen tillsättas i företaget eller i ifrågavarande del av det när personalen överskrider 200 anställda, ifall samtliga personalgrupper så önskar.

För att genomföra utvecklingsåtgärder kan man enligt lokal överenskommelse tillsätta ett samarbetsorgan som behandlar utvecklingsrelaterade ärenden. Samarbetsorganet kan ersätta separata samarbetskommittéer och arbetarskyddskommissioner samt andra motsvarande kommittéer. Samma samarbetsorgan kan också ansvara för åtgärder och planer enligt lagen om samarbete, lagen om tillsyn över arbetarskyddet, lagen om företagshälsovård (743/78) och lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/86), i den omfattning man lokalt kommer överens om.

Om arbetsgivaren anlitar en utomstående konsults tjänster för utvecklingsverksamheten i företaget är arbetsgivaren ansvarig för att konsultföretaget följer detta avtal.

Det är viktigt att planeringen och det praktiska genomförandet av utvecklingsåtgärderna kopplas samman med företagets personalpolitik, framför allt anställningen av personal, främjandet av jämställdheten, interna omplaceringar, utbildning, informationsspridning, arbetarskydd, upprätthållande av arbetsförmågan och företagshälsovård.

Hälsofrämjande arbete på arbetsplatsen Det hälsofrämjande arbetet på arbetsplatsen ska utgöra ett samarbete mellan linjeledningen, personaladministrationen, företagshälsovården och arbetarskyddsorganisationen. Principerna för det hälsofrämjande arbetet på arbetsplatsen, som är avsett för att bevara de anställdas arbetsförmåga och förmåga att klara sig i arbetet, ska införlivas i handlingsprogrammet för arbetarskyddet eller i verksamhetsplanen för företagshälsovården. Enligt överenskommelse kan ovan nämnda principer också tas in i den

utvecklingsplan som ska göras upp på arbetsplatsen eller i någon annan motsvarande plan. Arbetarskyddschefen och arbetarskyddsfullmäktig ska delta i uppgörandet, genomförandet och uppföljningen av planen.

KAPITEL 3 SAMARBETSUPPGIFTER OCH SAMARBETSORGANISATIONER

3.1 Bestämmelser som gäller förtroendemän

Val av förtroendeman Om inte annat framgår av avtalstexten avses här med förtroendeman huvudförtroendemannen utvald av fackavdelningen samt förtroendemannen för en arbetsavdelning eller motsvarande enhet. Med fackavdelning avses i detta avtal registrerade underföreningar till de undertecknade fackförbunden.

Förtroendemannen ska vara anställd på arbetsplatsen och som arbetstagare förtrogen med förhållandena på arbetsplatsen. Ifall det för arbetsplatsen har valts endast en förtroendeman är han eller hon huvudförtroendeman enligt vad som avses i detta avtal. Enligt lokal överenskommelse kan huvudförtroendemannen sköta arbetarskyddsfullmäktigs uppgifter eller tvärtom.

Utöver valet av huvudförtroendeman ska på förslag av fackavdelningen lokalt avtalas om till vilken avdelning eller enhet som motsvarar en avdelning en förtroendeman väljs. Då ska man beakta att de överenskomna verksamhetsområdena är ändamålsenliga och till sin omfattning sådana att det främjar behandlingen av ärenden i enlighet med förhandlingssystemet. Vid bedömningen ska även beaktas bl.a. antalet arbetstagare på avdelningen och förtroendemannens möjligheter att även med beaktande av skiftarbete möta arbetstagarna på avdelningen. Enligt lokal överenskommelse kan den förenämnda förtroendemannen sköta arbetarskyddsfullmäktigs uppgifter eller tvärtom.

Fackavdelningen har rätt att på arbetsplatsen förrätta val av förtroendeman. Om valet förrättas på arbetsplatsen, ska fackavdelningens samtliga medlemmar reserveras möjlighet att delta i valet. Valet ska dock ordnas och förrättas så att det inte stör arbetet. Valtiderna och valplatserna ska avtalas med arbetsgivaren senast 14 dygn före valet. Arbetsgivaren ska se till att de personer som fackavdelningen utsett har tillfälle att förrätta valet.

Uppgifter

Förtroendemannens huvudsakliga uppgift är att fungera som fackavdelningens representant i frågor som gäller kollektivavtalets tillämpning.

Förtroendemannen representerar fackavdelningen i ärenden som hänför sig till tillämpningen av arbetslagstiftningen och i frågor som i allmänhet berör förhållandena mellan arbetsgivaren och arbetstagaren och företagets utveckling. Förtroendemannen har också till uppgift att för sin del verka för att upprätthålla och utveckla förhandlings- och samarbetsrelationerna mellan företaget och personalen.

Förhandlingsordning Om det uppstår oklarheter eller meningsskiljaktigheter om arbetstagarens lön eller tillämpningen av de lagar och avtal som hänför sig till anställningsförhållandet ska förtroendemannen ges all information som påverkar utredningen av fallet.

Frågor som berör anställningsförhållandet ska arbetstagaren reda ut med sin chef. Om arbetstagaren inte lyckas få ärendet utrett med sin chef, kan han eller hon föra ärendet vidare till förtroendemannen för avdelningen eller motsvarande enhet som tar upp det med arbetsgivarens representant. Om ärendet inte kan utredas på detta sätt kan förtroendemannen hänskjuta ärendet till huvudförtroendemannen.

När de lokala parterna gemensamt kräver det har de förbund som omfattas av kollektivavtalet rätt att sända en representant till den lokala tvisteförhandlingen.

Om en meningsskiljaktighet som uppkommit på arbetsplatsen inte kan lösas lokalt, iaktas förhandlingsordningen enligt kollektivavtalet.

Om meningsskiljaktigheten berör avslutandet av anställningsförhållandet för en förtroendeman enligt vad som avses i detta avtal ska de lokala förhandlingarna och förhandlingarna mellan organisationerna inledas och föras utan dröjsmål efter att grunden för avslutandet har bestridits.

3.2

Bestämmelser som gäller arbetarskydd

Arbetsgivaren utser en arbetarskyddschef för arbetarskyddssamarbetet. Arbetstagarnas rätt att välja en arbetarskyddsfullmäktig och vice fullmäktige definieras i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden.

Uppgifter

Arbetarskyddschefens uppgift vid sidan av andra uppgifter inom arbetarskyddssamarbetet är att organisera, upprätthålla och utveckla arbetarskyddssamarbetet. Arbetarskyddsfullmäktigs uppgifter definieras i lagen och förordningen om tillsynen över arbetarskyddet. Arbetarskyddsfullmäktigen ska även sköta alla övriga uppgifter som enligt andra lagar och avtal ankommer på honom eller henne. Arbetarskyddsombudet ska, om det inte har avtalats om andra uppgifter lokalt, delta i överläggandet och genomförandet av samarbetsärenden inom arbetarskyddet som omfattas av hans eller hennes verksamhetsområde. Då arbetarskyddsfullmäktig är förhindrad sköter vice fullmäktigen sådana uppdrag som hör till arbetarskyddsfullmäktig och som inte kan framskjutas till att skötas efter att arbetarskyddsfullmäktig inte längre är förhindrad.

Ombud

Valet av arbetarskyddsombud och deras antal, uppgifter och verksamhetsområde bestäms enligt lokal överenskommelse, i enlighet med samma urvalsprinciper som avtalats i tredje stycket i 3.1 punkten beträffande val av förtroendemän. Dessutom ska arbetarskyddsriskerna och övriga faktorer som påverkar arbetsförhållandena beaktas. Arbetstagarna på arbetsplatsen väljer en av sina arbetsplatskolleger till arbetarskyddsombud.

Kommission

Valet av övriga arbetarskyddsfrämjande samarbetsorgan och den lämpliga samarbetsformen bestäms enligt lokal överenskommelse med beaktande av arbetsplatsens karaktär och storlek, arbetskraftens storlek, uppgifternas natur samt övriga omständigheter. Om ingen annan samarbetsform avtalas tillsätts en arbetarskyddskommission för arbetarskyddssamarbetet.

Begränsning av tillämpningsområdet

Bestämmelserna om arbetarskydd i detta avtal tillämpas när minst 20 arbetstagare regelbundet arbetar på arbetsplatsen. Avvikande från vad som föreskrivs i föregående mening, ska en arbetarskyddsfullmäktig utses på motsvarande sätt, när antalet arbetstagare är minst 10.

3.3

Delgivande

Fackavdelningen eller motsvarande ska skriftligen underrätta arbetsgivaren om valda förtroendemän, om att en ersättare vikarierar för huvudförtroendemannen, om arbetarskyddsfullmäktig eller arbetarskyddsombud som sköter förtroendemannauppgifter eller om förtroendemän som sköter arbetarskyddsuppgifter. Arbetarskyddsfullmäktig ska skriftligen underrätta arbetsgivaren om en ersättare vikarierar för honom eller henne. Arbetsgivaren meddelar de förtroendevalda vem som sköter förhandlingarna med dem på företagets vägnar.

KAPITEL 4 BESTÄMMELSER SOM GÄLLER FÖRTROENDEMÄNNENS, ARBETARSKYDDSFULLMÄKTIGS OCH ARBETARSKYDDSOMBUDETS STÄLLNING

4.1

Befrielse från arbetet och ersättning för inkomstbortfall

Befrielse

För skötseln av sina uppgifter ska huvudförtroendemannen och den arbetarskyddsfullmäktig enligt behov ges en tillfällig, regelbundet återkommande eller fullständig befrielse från sitt arbete.

Andra förtroendemän än huvudförtroendemannen samt arbetarskyddsombudet och andra representanter för personalen, vilka enligt detta avtal deltar i samarbetet mellan företaget och personalen, beviljas vid behov tillfällig befrielse från arbetet.

Behovet av befrielse ska bedömas med hänsyn till bl.a. antalet anställda i den berörda personalgruppen, produktionens och verksamhetens karaktär samt mängden arbetsuppgifter.

Ifall huvudförtroendemannen eller arbetarskyddsfullmäktig har befriats från sitt arbete under regelbundet återkommande tidsperioder, ska han eller hon huvudsakligen sköta sitt uppdrag under denna tid. Arbetsledningen ska dock bevilja befrielse från arbetet för att sköta nödvändiga ärenden även under övrig tid som är lämplig med tanke på arbetet. Arbetsgivaren ersätter huvudförtroendemannen och arbetarskyddsfullmäktig för inkomstbortfallet under ovan nämnda tider.

Om man inte har avtalat annorlunda om arbetarskyddsfullmäktigs befrielse från arbetet, beräknas arbetarskyddsfullmäktigs tidsanvändning enligt de branschvisa koefficienterna som trädde i kraft 1.4.1986. Befrielsen är dock alltid minst fyra timmar under fyra på varandra följande veckor.

Om en och samma person har hand om både förtroendemannens och arbetarskyddsfullmäktigs uppgifter ska det beaktas som berättigande till längre befrielse.

Ersättning för inkomstbortfall

Arbetsgivaren ersätter den inkomst som den personalrepresentant som avses i avtalet förlorar medan han eller hon under sin arbetstid sköter lokala förhandlingar med arbetsgivarens representant eller då han eller hon utför andra uppgifter enligt överenskommelse med arbetsgivaren.

Om förtroendemannen, arbetarskyddsfullmäktig, arbetarskyddsombudet eller en medlem av arbetarskyddskommissionen eller något annat samarbetsorgan som motsvarar arbetarskyddskommissionen sköter uppgifter

enligt överenskommelse med arbetsgivaren utom sin ordinarie arbetstid, betalas övertidsersättning för den tid som gått förlorad på detta sätt eller något annat slag av extra ersättning avtalas.

Den genomsnittliga timförtjänsten som används för beräkning av ersättningen för inkomstbortfall avtalas enskilt för varje bransch, ifall förbunden inte har avtalat annat i fråga om ersättning av inkomstbortfall.

4.2 Ställning

Anställningsförhållande Förtroendemannen, arbetarskyddsfullmäktig, arbetarskyddsombudet och övriga företrädare för personalen är i sitt anställningsförhållande gentemot arbetsgivaren i samma ställning oberoende av om de sköter sina förtroendeuppdrag vid sidan av sitt eget arbete eller om de delvis eller helt har beviljats befrielse från arbetet. De är skyldiga att följa allmänna anställningsvillkor, arbetstider och arbetsledningens order samt andra ordningsregler.

Lokaler Arbetsgivaren ska ordna en plats för huvudförtroendemannen och den arbetarskyddsfullmäktig för förvaring av de material som behövs för att sköta uppdraget. När ett eget arbetsrum är nödvändigt med hänsyn till arbetsplatsens storlek ska arbetsgivaren ordna ett lämpligt rum där de diskussioner som uppdraget förutsätter kan föras. För skötseln av sina uppgifter har huvudförtroendemannen och arbetarskyddsfullmäktig rätt att använda företagets sedvanliga kontors- o.d. material. De praktiska arrangemangen överenskoms lokalt.

Löne- och omplaceringsskydd Förtroendemannens eller den arbetarskyddsfullmäktigs möjligheter att utvecklas och avancera i yrket får inte försämrats på grund av uppdraget i fråga. Förtroendemannen eller arbetarskyddsfullmäktig får inte flyttas till ett arbete med lägre lön än det han eller hon hade när han eller hon blev vald medan han eller hon sköter sitt uppdrag eller på grund av det. Han eller hon får inte heller flyttas till ett arbete med lägre status, om arbetsgivaren kan erbjuda honom eller henne annat arbete som svarar mot hans eller hennes yrkeskompetens. Om det ordinarie arbetet för en person som har valts till huvudförtroendeman eller arbetarskyddsfullmäktig försvårar skötseln av förtroendeuppdragen, bör han eller hon ordnas annat arbete med beaktande av förhållandena på arbetsplatsen och hans eller hennes yrkeskunskap. Arrangemanget får inte innebära att personens inkomster minskar. Huvudförtroendemannens och arbetarskyddsfullmäktigs förtjänstutveckling bör motsvara förtjänstutvecklingen inom företaget.

Ifall ett arbetarskyddsombud tillfälligt måste flyttas till ett arbete utanför sitt egentliga verksamhetsområde, ska eftersträvan vara att arrangemanget inte oskäligt försvårar skötseln av ombudsuppdraget.

Upprätthållande av yrkesskickligheten

När huvudförtroendemannens eller arbetarskyddsfullmäktigs förtroendeuppdrag upphör bör han eller hon i samråd med arbetsgivaren reda ut om det krävs facklig utbildning för att han eller hon ska bevara sin yrkeskompetens för sitt tidigare arbete eller ett motsvarande arbete. Arbetsgivaren ordnar den utbildning som utredningen förutsätter. När parterna avväger vad utbildningen bör innehålla ska de beakta hur lång befrielsen från arbetet varit, hur lång mandatperiod det har varit fråga om och vilka ändringar som skett i arbetsmetoderna under denna tid.

Överlåtelse av rörelsen

Ställningen som huvudförtroendeman och arbetarskyddsfullmäktig fortgår trots överlåtelse av rörelse, om den överlåtna rörelsen eller en del av denna bibehåller sin självständighet. Om rörelsen som överlåts eller en del av den förlorar sin självständighet, har huvudförtroendemannen och arbetarskyddsfullmäktig rätt till efterskydd så som avses i 4.3 punkten i detta avtal, från och med det att mandatperioden som föranleds av att rörelsen överlåts löper ut.

4.3

Anställningsskydd

Ekonomiska och produktionsrelaterade grunder för uppsägning

Om företagets arbetskraft sägs upp eller permitteras på grund av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker, får huvudförtroendemannen, arbetarskyddsfullmäktig eller fackavdelningens ordförande inte sägas upp eller permitteras om inte produktionsenhetens verksamhet avbryts helt. Om det i samråd med huvudförtroendemannen eller arbetarskyddsfullmäktig kan konstateras att han eller hon inte kan erbjudas arbete som motsvarar hans eller hennes yrke eller som annars är lämpligt för honom eller henne, är det möjligt att avvika från denna regel.

Individuellt skydd

Förtroendemen som inte är huvudförtroendemen får sägas upp eller permitteras enligt 7 kap. 10 § 2 mom. i arbetsavtalslagen endast om arbetet helt upphör och om arbetsgivaren inte kan erbjuda honom eller henne annat arbete som skulle motsvara hans eller hennes yrkeskunskap eller utbilda honom eller henne till ett annat arbete på det sätt som avses i 7 kap. 4 § i arbetsavtalslagen.

Förtroendemannen eller arbetarskyddsfullmäktig får enligt 7 kap. 10 § 1 mom. i arbetsavtalslagen inte sägas upp på grunder som beror på honom eller henne själv utan samtycke av majoriteten av de arbetstagare som han eller hon företräder.

En förtroendemans eller arbetarskyddsfullmäktigs arbetsavtal får inte hävas eller behandlas som hävt i strid med bestämmelserna i 8 kap. 1–3 § i arbetsavtalslagen. Det är inte möjligt att häva arbetsavtalet på grund av att han eller hon har brutit mot ordningsföreskrifterna om han eller hon inte samtidigt upprepade gånger eller i väsentlig grad och trots varning har underlåtit att uppfylla sina arbetsplikter.

Kandidatskydd

Bestämmelserna ovan gällande anställningsskydd ska även tillämpas på en huvudförtroendemannakandidat som fackavdelningsmötet har utsett och om vars kandidatur fackavdelningen skriftligen har meddelat arbetsgivaren, samt på en arbetarskyddsfullmäktigekandidat vars kandidatur skriftligen har meddelats arbetarskyddskommissionen eller ett annat motsvarande samarbetsorgan. Kandidatskyddet börjar dock tidigast tre månader före den kandiderande huvudförtroendemannens eller arbetarskyddsfullmäktigs mandattid börjar och upphör för annan än den i valet valdas del när valresultatet konstaterats.

Efterskydd

Bestämmelserna om anställningsskydd ska tillämpas på en arbetstagare som tjänstgjort som huvudförtroendeman eller arbetarskyddsfullmäktig ännu i sex månader efter att uppdraget upphört.

Ersättningar

Om en förtroendemans eller arbetarskyddsfullmäktigs arbetsavtal har avslutats i strid med detta avtal, ska arbetsgivaren ersätta honom eller henne med minst 10 och högst 30 månaders lön. Ersättningen ska bestämmas enligt grunderna i 12 kap. 2 § 2 mom. i arbetsavtalslagen. Att rättigheterna enligt detta avtal har kränkts ska beaktas som en faktor som höjer ersättningen. Om 20 eller färre arbetstagare och tjänstemän regelbundet arbetar vid produktionsenheten eller motsvarande verksamhetsenhet ska arbetarskyddsfullmäktig som ersättning enligt ovan få minst fyra månaders lön och högst en ersättning beräknad enligt 12 kap. 2 § 1 mom.

Ersättningen för en enligt detta avtal ogrundad permittering fastställs i enlighet med 12 kap. 1 § 1 mom. i arbetsavtalslagen.

4.4

Ersättare

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på vice huvudförtroendemannen och den arbetarskyddsfullmäktigs ersättare under den tid som de i enlighet med anmälan som krävs i detta avtal vikarierar för förtroendemannen och den arbetarskyddsfullmäktig.

KAPITEL 5

ARBETSGIVARENS INFORMATIONSSKYLDIGHETER

Lönestatistik och personaluppgifter

Om inget annat avtalas i branschen eller lokalt har huvudförtroendemannen rätt att för skötandet av sitt uppdrag få uppgifter motsvarande TT:s kvartalsstatistik om arbetstagarnas inkomstnivå och -struktur inom verksamhetsområdet omedelbart efter att TT:s lönestatistik har färdigställts, förutsatt att de löneuppgifter som ska samlas in om företaget kan grupperas enligt statistikindelningen inom branschen.

Löneuppgifter som gäller grupper av arbetstagare på mindre än sex personer lämnas inte ut.

Om branschen eller arbetsplatsen inte har en lönestatistik med det innehåll som förutsätts ovan, ska en separat överenskommelse nås i fråga om löneuppgifter som ska ges till huvudförtroendemannen.

Huvudförtroendemannen har även rätt att få skriftlig information om namn, lönegrupp eller motsvarande och anställningstidpunkt för de arbetstagare som omfattas av hans eller hennes verksamhetsområde, om inget annat har avtalats i branschen eller lokalt. Uppgifter lämnas en gång om året och omfattar de arbetstagare som då är anställda vid företaget.

Huvudförtroendemannen har rätt att inom sitt verksamhetsområde göra sig förtrogen med i företaget gällande system för arbetsprissättning och regler för hur miljötilläggen i olika löneformer fastställs och beräknas. Huvudförtroendemannen och arbetarskyddsfullmäktig har rätt att få uppgifter om underentreprenörer som är verksamma inom deras verksamhetsområde och om arbetskraft som är anställd hos dessa på arbetsplatsen.

Uppgifter om utomstående arbetskraft

Arbetsgivaren informerar huvudförtroendemannen på förhand om utomstående arbetskraft som ska delta i produktions- och underhållsarbeten. Om detta på grund av arbetets brådskande art eller annan liknande orsak inte är möjligt, kan informationen under dessa exceptionella förhållanden även ges i efterhand utan

dröjsmål. Arbetarskyddsfullmäktig ska också delges ovan nämnda uppgifter om möjligt.

Arbetstidsbokföring Huvudförtroendemannen har rätt att göra sig förtrogen med den förteckning som gjorts upp över nöd- och övertidsarbete enligt arbetstidslagen (605/96), på det sätt som arbetarskyddsfullmäktig enligt lagen har rätt till.

Uppgifternas konfidentiella karaktär

För ändamålet att sköta sitt uppdrag ska huvudförtroendemannen få ovan nämnda uppgifter konfidentiellt.

Lagstiftning Arbetsgivaren ska förse arbetarskyddsfullmäktig, arbetarskyddsombudet och övriga arbetarskyddsorgan med de lagar, förordningar och övriga föreskrifter om arbetarskydd som dessa behöver för att sköta sina respektive uppgifter.

Uppgifter om företaget

Arbetsgivaren ska ge personalen eller dess företrädare följande uppgifter:

En redogörelse om företagets ekonomiska ställning baserat på bokslutet, efter att företagets bokslut fastställts.

En enhetlig redogörelse av företagets ekonomiska situation som ska innehålla framtidsutsikterna för företagets produktion, sysselsättning, lönsamhet och kostnadsstruktur, minst två gånger per räkenskapsår.

En personalplan som innehåller en bedömning av förväntade förändringar i personalens storlek, kvalitet och ställning, en gång om året.

Väsentliga förändringar i ovan nämnda uppgifter, utan dröjsmål.

I företag med minst 30 ordinarie anställda ska företagets bokslutsuppgifter enligt 11 § 2 mom. i samarbetslagen på begäran ges åt personalens företrädare i skriftlig form.

I samband med presentation av bokslutsuppgifter, redogörelser för företagets ekonomiska situation och personalplaner är det lämpligt att informera personalen eller dess företrädare om de olika arbetsenheter resultat, produktion och utvecklingsprognoser med hjälp av nyckeltal.

Personalen på arbetsplatsen ska informeras om vilka allmänna principer eller anvisningar som iakttas hos företaget i fråga om personalärenden samt om företagets verksamhets- och personalorganisation.

Parterna rekommenderar att man i samband med att företagets ekonomi presenteras enligt ovan i mån av möjlighet också redogör för de allmänna konjunkturmässiga och ekonomiska utsikterna i branschen.

Sekretess

När arbetstagare eller personalföreträdare inom företaget i enlighet med detta avtal har fått uppgifter om arbetsgivarens affärs- eller yrkeshemligheter, får dessa uppgifter behandlas endast mellan de arbetstagare och personalföreträdare vilka saken berör, om inte annat avtalas mellan arbetsgivaren och de som är berättigade till information. När arbetsgivaren meddelar om sekretessen ska han eller hon precisera vilka uppgifter som omfattas av sekretess och hur lång tid uppgifterna ska hemlighållas. Innan arbetsgivaren delger en affärs- eller yrkeshemlighet ska han eller hon klarlägga på vilka grunder informationen är hemlig för vederbörande arbetstagare eller personalföreträdare.

KAPITEL 6 PERSONALENS INTERNA INFORMATIONSVERKSAMHET OCH ORDNANDET AV MÖTEN

En registrerad underförening till ett förbund som är part i det kollektivavtal som ska tillämpas på arbetsplatsen och dess avdelning eller fackklubb på arbetsplatsen har rätt att på arbetsplatsen eller i andra överenskomna lokaler arrangera möten i arbetsmarknadsärenden eller frågor angående arbetsförhållandena på arbetsplatsen enligt vad man kommit överens om mellan centralorganisationerna eller inom branschen, eller i enlighet med hävdvunnen praxis på arbetsplatsen.

Den personalsammanslutning som nämns i föregående stycke har rätt att dela ut möteskallelser och skriftliga meddelanden som berör förhållandena på arbetsplatsen, eller arbetsmarknadsfrågor i allmänhet, till sina medlemmar utanför arbetstid; antingen före arbetstiden börjar, under matrasten eller efter att arbetstiden slutat; i matsalen, i omklädningsrummet eller på motsvarande plats utanför den ordinarie arbetsplatsen enligt överenskommelse med arbetsgivaren, såsom fabrikssalen eller liknande. Namnet på den som delat ut meddelandet ska finnas antecknat på det.

Ifall det på arbetsplatsen kommer ut ett för personalen avsett informationsblad har den ovan nämnda personalsammanslutningen rätt att utnyttja detta för publiceringen av ovan nämnda möteskallelser eller meddelanden eller publicera dem på den anslagstavla som arbetsgivaren ställt till arbetstagarnas förfogande. Den som tillkännager något på anslagstavlan bär ansvaret för innehållet och för användningen av tavlan.

KAPITEL 7 UTBILDNING

7.1 Facklig utbildning

Då arbetsgivaren ger en arbetstagare facklig utbildning eller sänder honom eller henne på kurser som hänför sig till yrket ersätter arbetsgivaren de direkta kostnader som utbildningen förorsakar och inkomstbortfallet för ordinarie arbetstid, beräknat enligt den genomsnittliga timförtjänsten, om inget annat fastställs i kollektivavtalet. Om utbildningen sker helt utanför arbetstid ersätts därav föranledda direkta kostnader. Det faktum att det rör sig om den typ av utbildning som avses i denna paragraf ska konstateras före kursanmälan görs.

Med direkta kostnader avses resekostnader, kursavgifter, kostnader för undervisningsmaterial enligt kursprogram, helpensionsavgifter vid internatkurser och, för icke-internatkurser, resekostnadsersättningar fastställda enligt respektive kollektivavtal. Ersättning för inkomstbortfall för ordinarie arbetstid betalas för såväl kurs- som restid. Tid som använts för utbildning utanför arbetstid eller för restid för sådan utbildning ersätts inte. För en arbetstagare med vecko- eller månadslön dras inte lönen ner under kurstiden eller den restid som behövs för att delta i kursen.

7.2

Gemensam utbildning Utbildning som främjar samarbetet på arbetsplatsen anordnas gemensamt av centralorganisationerna eller av deras medlemsförbund, av centralförbundens eller deras medlemsförbunds samarbetsorgan eller gemensamt av arbetsgivar- och arbetstagarparten, på arbetsplatsen eller på någon annan plats.

Parterna konstaterar att det mest ändamålsenliga sättet att anordna gemensam utbildning i vanliga fall är på respektive arbetsplats, eftersom de lokala förhållandena då kan beaktas på bästa sätt.

Grundkurser i arbetarskyddssamarbete och specialkurser som är nödvändiga med tanke på arbetarskyddssamarbetet utgör sådan gemensam utbildning som avses här. Grundkurser är, med beaktande av kraven i detta avtal, avsedda för medlemmar av arbetarskyddskommissionen, arbetarskyddsfullmäktige, vice fullmäktige och arbetarskyddsombud, och specialkurser är avsedda för arbetarskyddsfullmäktige.

För deltagande i utbildning betalas ersättning enligt bestämmelserna i 7.1 punkten. Frågan om deltagande i utbildning överenskomms lokalt, antingen inom respektive samarbetsorgan eller mellan arbetsgivaren och förtroendemannen, beroende på utbildningens art.

Bestämmelserna om gemensam utbildning tillämpas också på utbildning som hänför sig till system för medbestämmande och till lokalt avtalande. Frågan om deltagande i utbildning kan också överenskommas mellan arbetsgivaren och personen i fråga. Parterna rekommenderar att medlemsförbundens och deras egna utbildningscentraler samt medlemsförbunden vidtar åtgärder i samråd med varandra för att skapa ett utbildningsutbud för lokalt avtalande och system för medbestämmande. Parternas utbildningsarbetsgrupp följer med hur utbildningsutbudet förverkligas på detta område.

7.3

Fackföreningsutbildning, bevarande av anställningsförhållandet och anmälningstider

Arbetstagarna ska ges tillfälle att delta i kurser som arrangeras av Finlands Fackförbunds Centralorganisation eller dess medlemsförbund och som varar en månad eller kortare tid utan att arbetsförhållandet avbryts, då det är möjligt utan att föranleda kännbar olägenhet för produktionen eller företagets verksamhet. Då ovan nämnda olägenheter bedöms ska företagets storlek tas i beaktande. I nekande fall ska huvudförtroendemannen underrättas senast 10 dagar innan kursen börjar om orsaken varför det skulle föranleda kännbar olägenhet att bevilja ledighet. I så fall rekommenderas att man gemensamt försöker utreda en annan möjlig tidpunkt då deltagande i kursen kan ske utan hinder.

Avsikten att delta i en kurs ska meddelas så tidigt som möjligt. Om kursen varar i högst en vecka ska meddelandet göras minst tre veckor innan kursen börjar och om det gäller en längre kurs, minst sex veckor innan. Innan en arbetstagare deltar i en kurs enligt ovan ska åtgärderna föranledda av kursdeltagandet överenskommas med arbetsgivaren och parterna ska uttryckligen fastställa på förhand om det är fråga om en kurs för vilken arbetsgivaren betalar ersättningar åt arbetstagaren enligt detta avtal. Samtidigt ska ersättningsarnas omfattning konstateras.

7.4

Ersättningar

För kurser som arrangeras på FFC:s eller dess medlemsförbunds utbildningscentraler eller av särskilda skäl på ett annat ställe och som utbildningsarbetsgruppen har godkänt och som är nödvändiga med tanke på personens arbetsuppgifter är arbetsgivaren skyldig att till förtroendemän, suppleant för huvudförtroendemannen, arbetarskyddsfullmäktig, vice arbetarskyddsfullmäktig, medlem i arbetarskyddskommission och skyddsombud betala ersättning för inkomstbortfall, till ovan nämnda förtroendemän för högst en månad och till personer med förtroendeuppdrag inom arbetarskyddet för högst två veckor. Likaså betalas ersättning för kurser som anordnas i ovan nämnda utbildningscentraler

och som relaterar till förtroendemannaarbetet till ordföranden för en fackavdelning för högst en månad, ifall personen arbetar i ett företag med minst 100 arbetstagare i branschen och den fackavdelning som han leder har minst 50 medlemmar.

Dessutom betalas till kursarrangören en måltidsersättning, vars storlek avtalas mellan centralorganisationerna, som ersättning för måltidskostnaderna för de arbetstagare som avses i föregående stycke, för varje kursdag för vilken ersättning för inkomstbortfall betalas.

Arbetsgivaren är skyldig att betala de ersättningar som nämns ovan i denna punkt endast en gång för samma eller till sitt innehåll motsvarande kurs åt samma person.

7.5

Sociala förmåner

Deltagande i fackföreningsutbildning enligt avtalet innebär upp till gränsen på en månad inte avdrag i fråga om semester-, pensions- eller andra därmed jämförbara förmåner.

KAPITEL 8

ANLITANDE AV UTOMSTÅENDE ARBETSKRAFT

8.1

Allmänt

I företagen anlitas utomstående arbetskraft på två sätt. Det ena utgår från ett köpe-, anskaffnings-, ackords-, hyres-, uppdrags-, arbets-, o.s.v. avtal mellan två självständiga företagare, i vilket fall en utomstående företagare utför arbetet utan att den andra avtalsparten har något att göra med arbetsprestationen. Arbete baserat på ett dylikt avtal kallas i praktiken allmänt för underleverans eller underentreprenad.

Det andra sättet att anlita främmande arbetskraft baserar sig på s.k. Inhyrning av arbetskraft, då inlånade (inhyrda) arbetstagare som levereras av bemanningsföretag utför arbete åt den andra arbetsgivaren under dennes ledning och övervakning. Den i första stycket nämnda formen kallas nedan underleverans och den i andra stycket nämnda hyrd arbetskraft.

I avtalen om underleverans eller hyrning av arbetskraft införs ett villkor, enligt vilket underleverantören eller företaget som hyr ut arbetskraften åtar sig att iaktta det allmänna kollektivavtalet inom sin bransch samt arbets- och sociallagstiftningen.

8.2

Underleverans

Ifall arbetskraften i ett företag undantagsvis måste reduceras bör företaget försöka placera ifrågavarande arbetstagare i andra uppgifter inom företaget och ifall detta inte är möjligt uppmana underleverantören att, om denna behöver arbetskraft, ta de friställda arbetstagare som lämpar sig för underleveransarbetet i arbete med oförändrade löneförmåner.

Arbetsavtalet får inte ges en form enligt vilken det skulle vara fråga om ett ackordsavtal mellan självständiga företagare, då det i själva verket är fråga om ett arbetsavtal.

8.3

Hyrd arbetskraft

Företagen ska använda sig av hyrd arbetskraft endast för att jämna ut arbetstoppar eller i övrigt för arbetsuppgifter av bestämd längd eller kvalitet, som man på grund av uppgifternas brådskande natur eller begränsade varaktighet, särskilda skicklighetskrav, behovet av specialverktyg eller andra motsvarande orsaker inte kan låta de egna arbetstagarna utföra.

Anlitandet av hyrd arbetskraft anses osunt om inhyrda arbetstagare förmedlade av olika bemanningsföretag arbetar i normalt arbete inom företaget jämsides med företagets ordinarie arbetstagare och under samma arbetsledning under en längre tid.

Företag som hyr in arbetskraft ska på begäran redogöra för huvudförtroendemannen hur det förhåller sig med de inhyrda arbetstagarnas arbete.

KAPITEL 9 AVTALETS BINDANDE VERKAN

Detta avtal träder i kraft 1.10.1997 och gäller tills vidare, med sex månaders uppsägningstid.

Centralförbundens medlemsförbund kan genom att ingå kollektivavtal avtala annorlunda om vad som fastställs i detta avtal, med undantag för bestämmelserna om förtroendemannens och arbetarskyddsfullmäktigs anställningsskydd. Om parterna avtalar annat ska centralorganisationerna informeras.

Helsingfors, den 4 juni 1997

INDUSTRINS OCH ARBETSGIVARNAS CENTRALFÖRBUND
Tapani Kahri Seppo Riski

FINLANDS FACKFÖRBUNDS CENTRALORGANISATION FFC
Lauri Ihalainen Kirsti Palanko-Laaka

BILAGA 3

AVTAL OM UPPSÄGNINGSSKYDD 10.5.2001 (TT-FFC)

I ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1 § Allmänt tillämpningsområde

Detta avtal gäller uppsägning av tills vidare gällande arbetsavtal av orsaker som beror på eller har samband med arbetstagaren person, arbetstagarens uppsägning och de tillvägagångssätt som ska iakttas när arbetstagare sägs upp eller permitteras av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker. Avtalet gäller inte anställningsförhållanden avsedda i:

1. sjömanslagen (423/78),
2. lagen om yrkesutbildning (630/98).

Tillämpningsanvisning Allmänt tillämpningsområde

Avtalet gäller i huvudsak uppsägning av ett arbetsavtal som gäller tills vidare av en orsak som beror på arbetstagaren.

Utöver de fall som uttryckligen nämns i 1 § gäller avtalet inte heller:

1. hävning av arbetsavtal med stöd av 8 kap. 1 § och 3 § i arbetsavtalslagen
2. arbetsavtal på viss tid som ingåtts med stöd av 1 kap. 3 § 2 punkten i arbetsavtalslagen
3. hävning av arbetsavtal under prøvotid med stöd av 1 kap. 4 § 4 punkten i arbetsavtalslagen
4. uppsägning av arbetsavtal av ekonomiska orsaker eller produktionsorsaker med stöd av 7 kap. 3 och 4 § i arbetsavtalslagen
5. i de fall som nämns i 7 kap. 5, 7 och 8 § i arbetsavtalslagen (överlåtelse av rörelse, saneringsförfarande, arbetsgivarens konkurs och arbetsgivarens död).

Tvister som gäller ovan avsedda fall utanför avtalet behandlas enligt arbetsavtalslagen i allmänna domstolar.

Med stöd av detta avtal kan det utredas huruvida en uppsägning av arbetsavtalet på basis av 7 kap. 3–4 § i arbetsavtalslagen de facto skett av orsak som beror på eller har samband med arbetstagarens person och om arbetsgivaren hade haft tillräcklig grund för att säga upp arbetstagaren av orsak som nämns i 2 § i en sådan situation då arbetsavtalet har hävts på basis av 8 kap. 1 § 1 mom. i arbetsavtalslagen.

Vid hävning av arbetsavtal under provotid tillämpas procedurbestämmelserna i 9 kap. 1–2 § och 4–5 § i arbetsavtalslagen.

Procedurbestämmelserna i, III och IV kapitlet i avtalet ska emellertid också tillämpas när arbetstagare sägs upp eller permitteras av ekonomiska orsaker och produktionsorsaker.

2 § Grunder för uppsägning

En arbetsgivare får inte säga upp en arbetstagares arbetsavtal utan saklig och vägande grund enligt 7 kap. 1–2 § i arbetsavtalslagen.

Tillämpningsanvisning

Bestämmelsen motsvarar 7 kap. 1–2 § i arbetsavtalslagen som definierar vad som avses med uppsägningsgrunder som har samband med arbetstagarens person.

7 kap. 2 § 2 mom. i arbetsavtalslagen innehåller en specifik förteckning över grunder som åtminstone inte kan anses vara sakliga och vägande skäl för uppsägning.

Som saklig och vägande grund anses orsaker som beror på arbetstagaren själv, såsom försummelse av arbetsuppgifter, trotsande av order som arbetsgivaren gett inom ramen för sin arbetsledningsrätt, ogrundad frånvaro och uppenbar vårdslöshet i arbetet.

Ovan ges några exempel på fall då det enligt avtalet kan vara tillåtet att avsluta ett anställningsförhållande genom uppsägning, i syfte att närmare definiera begreppet saklig och vägande grund.

Då man bedömer om en uppsägningsgrund kan anses vara saklig och vägande måste man enligt arbetsavtalslagen vid sidan av de övriga faktorerna beakta hur grova försummelserna eller överträdelserna av de skyldigheter som följer av arbetsavtalet eller lagen är.

Då man bedömer om en uppsägningsgrund som har samband med arbetstagarens person kan anses vara saklig och vägande ska arbetsgivarens och arbetstagarens omständigheter beaktas ur ett helhetsperspektiv. Detta innebär att frågan huruvida uppsägningsgrunden är tillräcklig eller inte ska avgöras utifrån en helhetsbedömning av alla de faktorer som hänför sig till fallet.

Som uppsägningsgrund anses även skäl till följd av vilka det enligt arbetsavtalslagen är möjligt att häva ett arbetsavtal.

Uppsägningsgrunderna för arbetsavtal beskrivs närmare i motiveringen till regeringens proposition RP 157/2000 rd.

3 § Uppsägningstider

Arbetsgivaren ska iaktta följande uppsägningstider:

När arbetsförhållandet utan avbrott fortgått	Uppsägningstid
1. högst ett år	14 dagar
2. över ett år men högst 4 år	1 månad
3. över 4 år men högst 8 år	2 månader
4. över 8 år men högst 12 år	4 månader
5. över 12 år	6 månader

Arbetstagaren ska iaktta följande uppsägningstider:

När arbetsförhållandet utan avbrott fortgått	Uppsägningstid
1. högst 5 år	14 dagar
2. över 5 år	1 månad

Tillämpningsanvisning

Fastställande av anställningsförhållandets längd

Då man beräknar anställningsförhållandets längd för att fastställa uppsägningstiden beaktas endast den tid arbetstagaren varit anställd utan avbrott hos arbetsgivaren i samma anställningsförhållande. Till exempel överlåtelse av rörelse, moderskaps- och föräldradighet, vårdledighet, värnplikt eller studieledighet utgör inte avbrott i anställningsförhållandet.

Utöver anställningens kontinuitet ska man även utreda den tid som kvalificerar som anställningstid som förlänger uppsägningstiden. För värnpliktigas del beaktas endast den tid arbetstagaren utan avbrott varit i arbetsgivarens tjänst före den i värnpliktslagen (452/1950) avsedda värnpliktstjänstgöringen samt den därpå följande tiden, förutsatt att arbetstagaren återvänt till arbetet på det sätt som ovan avsedda lag föreskriver.

Själva värnpliktstiden beaktas alltså inte då man beräknar anställningsförhållandets längd.

Beräkning av bestämd tid

Det finns varken specialbestämmelser i den arbetsrättsliga lagstiftningen eller bestämmelser i kollektivavtalen när det gäller beräkning av laga tid. Reglerna för beräkning av bestämda tider i lagen om beräkning av laga tid (150/1930) iakttas när man beräknar sådana bestämda tider som etablerat anknyter till anställningsförhållandet, såsom uppsägningstiden o.d. Vid beräkning av bestämda tider som ingår i avtalet om uppsägningsskydd iakttas följaktligen, om inte annat avtalats, följande regler.

1. Om en tid bestäms som ett visst antal dagar efter en angiven dag ska den dag på vilken åtgärden har vidtagits inte medräknas i den bestämda tiden.

Exempel 1

Om en arbetsgivare permitterar en arbetstagare den 1 mars, med en permitteringsvarseltid på 14 dagar, är den första permitteringsdagen den 16 mars.

2. En tid som bestäms i veckor, månader eller år efter en angiven dag upphör den dag under den avsedda veckan eller månaden som till sin benämning eller ordningsnummer motsvarar den sagda dagen. Om en motsvarande dag inte finns i den månad under vilken den bestämda tiden skulle löpa ut avses den sista dagen i samma månad vara den bestämda tidens slutdag.

Exempel 2

Om en arbetsgivare säger upp en arbetstagare vars anställningsförhållande fortgått utan avbrott mellan 4 och 8 år och vars uppsägningstid med andra ord är 2 månader den 30 juli betyder det att anställningsförhållandets sista dag är den 30 september. Om uppsägningen av den nämnda arbetstagaren sker den 31 juli är anställningsförhållandets sista dag den 30 september, eftersom det i september inte finns en dag som till sitt

ordningsnummer skulle motsvara den dag på vilken den bestämda tiden skulle upphöra.

Även om den bestämda dagen eller den sista dagen av den bestämda tiden vid uppsägning infaller på en helgdag, på självständighetsdagen, första

maj, julafton, midsommarafton eller på en söckenlördag är dagen i fråga trots detta anställningsförhållandets sista dag.

Uppsägningstidens utgång och arbetsavtal på viss tid

Ifall arbetstagarens arbetsavtal har sagts upp på grund av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker och arbete fortfarande finns efter att uppsägningstiden gått ut, kan arbetsgivaren för viss tid ingå ett arbetsavtal med arbetstagaren för utförandet av det resterande arbetet.

4 § Försummelse att iaktta uppsägningstid

En arbetsgivare som har sagt upp ett arbetsavtal utan att iaktta uppsägningstiden ska i ersättning till arbetstagaren betala full lön för en tid som motsvarar uppsägningstiden.

Om en arbetstagare avgår från arbetet utan att iaktta uppsägningstid, är arbetstagaren skyldig att åt arbetsgivaren erlægga ett engångsbelopp som motsvarar lönen för uppsägningstiden. Arbetsgivaren får innehålla detta belopp från den slutlön som ska betalas till arbetstagaren, med iakttagande av vad som bestäms i 2 kap. 17 § i arbetsavtalslagen om begränsning av arbetsgivarens kvittningsrätt.

Om man endast delvis försummat att iaktta uppsägningstiden begränsas ersättningsskyldigheten till att motsvara lönen för den tid av uppsägningstiden som inte har iakttagits.

Tillämpningsanvisning

De överträdelser som avses i avtalspunkten avser försummelse från den andra avtalspartens sida. Lönen beräknas i dylika fall i enlighet med bestämmelserna om utbetalning av lön för sjukdomstid enligt branschens kollektivavtal.

Man har här inte befattat sig med situationer där arbetstagaren under ett pågående anställningsförhållande blir utan arbete. I dessa fall iakttas kollektivavtalet eller praxis i respektive bransch.

5 §

Meddelande om uppsägning

Meddelande om uppsägning av arbetsavtal ska överräckas åt arbetsgivaren eller dennes företrädare eller åt arbetstagaren personligen. Om detta inte är möjligt, kan meddelandet sändas per brev eller elektroniskt. Meddelandet anses i så fall ha kommit till mottagarens kännedom senast den sjunde dagen efter att det skickades.

Om arbetstagaren är på semester enligt lag eller avtal eller om arbetstagaren har en minst två veckor lång friperiod på grund av utjämning av arbetstiden och uppsägningen har meddelats per brev eller via elektronisk post, anses uppsägningen verkställd dock tidigast den första dagen efter semestern eller den lediga perioden.

6 § Meddelande om uppsägningsgrunden

På arbetstagarens begäran ska arbetsgivaren utan dröjsmål informera arbetstagaren skriftligt om datum då arbetsavtalet upphör samt om de grunder för uppsägningen som arbetsgivaren har kännedom om och på basis av vilka arbetsavtalet sagts upp.

II UPPSÄGNING AV ORSAKER SOM BEROR PÅ ARBETSTAGAREN

7 § Tillämpningsområde

Utöver det som sagts ovan iakttas bestämmelserna i detta kapitel vid uppsägning av orsaker som är beroende av arbetstagaren.

8 § Verkställande av uppsägning

Uppsägningen ska verkställas inom en rimlig tid efter det att arbetsgivaren blivit medveten om orsaken till uppsägning.

9 § Hörande av arbetstagare

Innan uppsägningen verkställs, ska arbetsgivaren ge arbetstagaren möjlighet att bli hörd om orsakerna till uppsägningen. Arbetstagaren har rätt att anlita biträde vid hörandet.

Tillämpningsanvisning I 9 § i avtalet avses med biträde till exempel arbetstagarens egen förtroendeman eller en arbetskamrat.

10 § Domstolsbehandling

Om man inte lyckas nå enighet i en uppsägningstvist kan arbetsgivar- eller arbetstagarförbundet föra ärendet till arbetsdomstolen. En stämningsansökan enligt 15 § i lagen om arbetsdomstolen (646/74) ska lämnas till arbetsdomstolen inom två år efter att anställningsförhållandet har upphört.

11 § Skiljeförfarande

En meningsskiljaktighet som gäller uppsägning av arbetsavtal kan i enlighet med 11 § i lagen om arbetsdomstolen (646/74) överlämnas till skiljemän för avgörande.

12 § Ersättning för ogrundad uppsägning av arbetsavtal

En arbetsgivare som har sagt upp en arbetstagare i strid med uppsägningsgrunderna i 2 § i detta avtal är skyldig att betala arbetstagaren ersättning för ogrundad uppsägning av arbetsavtal.

13 § Ersättningsbelopp

Ersättningen ska motsvara lönen för minst tre och högst 24 månader.

Vid fastställandet av ersättningens storlek ska man beakta hur länge perioden utan arbete beräknas fortgå och inkomstbortfallet därvid, anställningsförhållandets längd, arbetstagarens ålder och hans eller hennes möjligheter att få arbete som motsvarar yrket eller utbildningen, hur arbetsgivaren gick till väga då arbetsavtalet sades upp, vilken anledning arbetstagaren själv gav för uppsägningen, arbetstagarens och arbetsgivarens omständigheter i allmänhet samt övriga omständigheter som kan jämföras med dessa.

Arbetslöshetsdagpenning som har betalats till arbetstagaren ska dras av från ersättningen enligt vad som anges i 12 kap. 3 § i arbetsavtalslagen.

Arbetsgivaren kan inte dömas att betala ersättning enligt denna paragraf utöver eller i stället för det skadestånd som avses i 12 kap. 2 § i arbetsavtalslagen.

Tillämpningsanvisning

Avdraget av arbetslöshetsdagpenning från ersättningen gäller ersättning till arbetstagaren för förlorade löneförmåner med anledning av arbetslöshet innan domen avkunnats eller meddelats. Avdragets belopp är i regel 75 procent av den enligt förtjänsten avvägda arbetslöshetsdagpenningen, 80 procent av grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet i sin helhet.

Det är möjligt att göra ett mindre avdrag än ovan eller lämna avdraget helt ogjort, ifall det är skäligt med hänsyn till ersättningsbeloppet, arbetstagarens ekonomiska och sociala omständigheter samt den oförrätt han eller hon erfarit.

Om en överenskommelse nås rörande arbetsgivarens ersättningsskyldighet i ett ärende som gäller ogrundad uppsägning, ska ett avdrag enligt föregående stycke göras också från den ersättning som avtalas därvid.

III PERMITTERING

14 § Permittering

Vid permittering av arbetstagare ska arbetsgivaren iaktta en varseltid på minst 14 dagar. Permitteringen kan ske för en viss tid eller tills vidare.

Medan anställningsförhållandet pågår kan arbetsgivare och arbetstagare komma överens om varseltiden för permittering samt på vilket sätt permitteringen ska verkställas när det är fråga om permittering för viss tid enligt 5 kap. 2 § 2 mom. i arbetsavtalslagen.

Om arbetstagaren permitteras tills vidare ska arbetsgivaren meddela minst en vecka på förhand om att arbetet återupptas, om annat inte har avtalats.

Permitteringen hindrar inte att arbetstagaren tar emot annat arbete under permitteringstiden. I fråga om bostadsförmåns giltighet under permittering gäller vad som står i 13 kap. 5 § i arbetsavtalslagen.

Tillämpningsanvisning

Avtalet gäller inte permitteringsgrunderna, dessa fastställs enligt lag. Permitteringstiden har inte begränsats i avtalet.

15 § Förhandsutredning

Arbetsgivaren ska på basis av den information som finns till hands ge arbetstagaren förhandsinformation om grunderna till permitteringen samt om dess beräknade omfattning, hur den ska genomföras, när den påbörjas och hur länge den kommer att vara. Om permitteringen berör flera arbetstagare kan förhandsmeddelandet ges till förtroendemannen eller arbetstagarna gemensamt. Informationen ska läggas fram utan dröjsmål efter att arbetsgivaren har fått kännedom om behovet av permittering. Efter att ha gett förhandsinformationen och före permittering meddelas, ska arbetsgivaren ge arbetstagarna eller förtroendemannen tillfälle att yttra sig om den information som getts.

Förhandsinformation behöver inte ges om arbetsgivaren, på basis av annan lag än arbetsavtalslagen, annat avtal eller annan för honom eller henne bindande bestämmelse ska ge motsvarande information eller förhandla om permitteringen med arbetstagarna eller förtroendemannen.

16 § Anmälan om permittering

Arbetsgivaren ska personligen meddela arbetstagaren om att han eller hon permitteras. Om meddelandet inte kan göras personligen får det lämnas per brev eller elektroniskt med iakttagande av den varseltid som fastställs i första och andra stycket i 16 § ovan.

I meddelandet ska arbetsgivaren nämna orsaken till permitteringen, när den börjar och hur länge den varar eller uppskattas vara.

Arbetsgivaren ska på arbetstagarens begäran ge ett skriftligt intyg över permitteringen som anger åtminstone orsaken till permitteringen, när permitteringen börjar och hur länge den varar eller uppskattas vara.

Skyldighet att meddela om permittering enligt 14 § 1–2 stycket ovan föreligger emellertid inte om arbetsgivaren inte har skyldighet omfattande hela permitteringen att betala lön till arbetstagaren för annan frånvaro från arbetet eller om hindret för att utföra arbete beror på fall som nämns i 2 kap. 12 § 2 mom. i arbetsavtalslagen.

Avvikelser i permitteringsmeddelandets tider

I de fall som avses i 2 kap. 12 § 2 mom. i arbetsavtalslagen bestäms arbetsgivarens lönebetalningsskyldighet enligt lagen. I dessa fall är arbetsgivaren inte skyldig att meddela särskilt om permittering när lönebetalningen upphör.

I avtalet ingår vidare ett omnämnande om att permitteringsmeddelande inte behövs i de fall där arbetsgivaren av "annan orsak än på grund av permitteringen icke har skyldighet att erlagga lön som hänför sig till permitteringstiden. I regeringens proposition om arbetsavtalslagen nämns som exempel på sådan frånvaro familjeledighet, studieledighet och värnplikt. Något hinder för att lämna meddelande om permittering även i dessa fall föreligger dock inte. Om arbetstagaren under permitteringen meddelar att han eller hon återvänder till arbetet tidigare än beräknat, innan permitteringen slutar, ska arbetsgivaren lämna arbetstagaren meddelande om permittering.

Arbetsgivarens ersättningskyldighet i vissa exceptionella fall

Enligt avtalet kan permittering ske antingen tills vidare eller för viss tid så att anställningsförhållandet i övrigt hålls i kraft.

Någon maximitid har inte fastställts för permittering som sker tills vidare. Arbetstagaren har rätt att under permitteringstiden säga upp arbetsavtalet oberoende av dess längd och utan att iakttas uppsägningstiden. Om arbetstagaren känner till när permitteringen upphör har han eller hon inte denna rätt under de sju sista permitteringsdagarna.

Om arbetsgivaren säger upp en permitterad arbetstagares arbetsavtal så att det upphör att gälla under permitteringstiden har arbetstagaren rätt att få sin uppsägningslön. Arbetsgivaren har rätt att avdra 14 dagars lön från uppsägningslönen ifall arbetstagaren har permitterats med stöd av lag eller med iakttagande av den avtalade varseltiden på över 14 dagar. Ersättningen betalas per lönebetalningsperiod om inte något annat avtalats.

Om arbetstagaren säger upp sitt arbetsavtal efter att permitteringen utan avbrott fortgått minst 200 dagar har han eller hon rätt att som ersättning få sin uppsägningslön så som avtalats i föregående stycke. Ersättningen betalas ut på den första av arbetsgivarens normala lönebetalningsdagar efter att arbetsavtalet har upphört, om inte något annat avtalats.

Om arbetstagaren har sagts upp på grund av minskning i arbetet och av samma orsak permitteras under uppsägningstiden gäller samma principer i fråga om arbetsgivarens lönebetalningsskyldighet.

Villkoren för rätt till avgångsvederlag anses i dylika fall fyllas från och med dagen då anställningsförhållandet upphör.

Exceptionella permitteringssituationer

1. Återkallande av permittering

Om det hos arbetsgivaren under permitteringens varseltid uppkommer nytt arbete kan ett meddelande om återkallande av permitteringen ges innan permitteringen börjar. I det fallet blir meddelandet om permittering betydelselöst så att permitteringar som verkställs senare bör grunda sig på nya meddelanden om permittering.

2. Flyttande av permittering

Arbete som uppkommer under permitteringens varseltid kan emellertid vara av tillfällig natur. Då är det inte möjligt att helt återkalla permitteringen, men tidpunkten då permitteringen börjar kan senareläggas. Permitteringen kan på dessa grunder senareläggas endast en gång utan behov av nytt meddelande om permittering, och högst så långt fram i tiden som det tar att utföra arbetet som uppkommit under varseltiden.

Exempel:

Efter att arbetsgivaren den 2 april 2001 meddelat om permittering från och med den 17 april yppar sig den 10 april 2001 nytt arbete för 7 dagar.

Arbetsgivaren kan således utan att på nytt meddela om permittering senarelägga permitteringen med 7 dagar, dvs. så att permitteringen börjar den 24 april 2001.

3. Uppehåll i permittering

Arbetsgivaren kan få tillfälligt arbete efter att permitteringen redan börjat. I fall permitteringen avses fortgå omedelbart efter att arbetet har utförts, utan nytt permitteringsmeddelande, ska uppehållet i permitteringen basera sig på ett avtal mellan arbetsgivaren och arbetstagaren. Avtalet ska ingås innan arbetet inleds. Parterna har skäl att samtidigt utreda hur länge det tillfälliga arbetet beräknas räcka.

Det ovan nämnda gäller endast relationen mellan arbetsgivaren och arbetstagaren, vilket innebär att man inte tagit ställning till bestämmelserna i de lagar som gäller utkomstskydd för arbetslösa.

Permittering och förkortad arbetstid

Bestämmelserna om permitteringsförfarande gäller både egentlig permittering (totalt avbrott i arbetet) och s.k. kollektiv övergång till förkortad arbetstid. Det innebär att avtalsbestämmelserna om förhandsinformation och varseltid också ska iakttas när man

övergår till förkortad arbetsvecka, ifall man inte har kommit överens om annat.

De flesta kollektivavtal innehåller bestämmelser om ändringar i arbetstidsschemat. I dessa fall är det i allmänhet fråga om arbetstidsarrangemang som faller inom ramen för den arbetstid som tillämpas inom branschen eller i företaget, och kan således inte jämföras med övergång till förkortad arbetstid.

Ifall kollektivavtalet föreskriver ett visst informationsförfarande som bör iakttas vid övergång till förkortad arbetstid, gäller avtalsklausulen i fråga framom det som fastställs i avtalet mellan centralorganisationerna.

Meddelande om arbete som börjar

Om arbetstagaren permitteras tills vidare ska arbetsgivaren meddela den permitterade arbetstagaren minst sju dagar på förhand om att arbetet återupptas, om annat inte har avtalats. Härvid har arbetstagare rätt att säga upp arbetsavtal som han ingått med annan arbetsgivare oberoende av dess längd med iakttagande av fem dagars uppsägningstid. Ett meddelande enligt denna bestämmelse behöver inte göras när arbetstagaren har permitterats för viss tid.

Annat arbete under permitteringstiden

Permitteringen hindrar inte att arbetstagaren tar emot annat arbete under permitteringstiden.

Om arbetstagaren till permitteringstiden har tagit emot annat arbete efter att permitteringsvarsel getts men innan han eller hon fått meddelande om att permitteringen avbryts eller senareläggs, är arbetstagaren inte skyldig att ersätta den skada som arbetsgivaren eventuellt lider till följd av detta. I dylika fall är arbetstagaren skyldig att återvända till arbetet så fort som möjligt

Bostad under permittering

I avtalet fastställs att i fråga om bostadsförmåns giltighet under permittering gäller vad som står i 13 kap. 5 § i arbetsavtalslagen. Enligt denna bestämmelse har en arbetstagare som getts en bostadslägenhet som löneförmån rätt att använda lägenheten under avbrott i arbetet som beror på godtagbara skäl, till exempel permittering. Arbetsgivaren har dock rätt att uppbära vederlag av arbetstagaren för användningen av bostaden tidigast från och med den andra kalendermånaden som följer efter att skyldigheten att betala lön upphört. Vederlaget per kvadratmeter får uppgå till högst det belopp som enligt lagen om bostadsbidrag (408/1975) fastställts som maximal skälig boendegift per kvadratmeter på orten. Arbetstagaren ska underrättas om att vederlag uppbärs senast en månad innan betalningsskyldigheten börjar.

IV SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

17 § Turordning vid nedskärning av arbetskraft

Vid uppsägning och permittering av någon annan än en orsak som beror på arbetstagaren iakttas om möjligt regeln att yrkesarbetare som är viktiga för företagets verksamhet och sådana arbetstagare som förlorat en del av sin arbetsförmåga i samma arbetsgivares tjänst sägs upp eller permitteras sist och att hänsyn dessutom tas till hur länge anställningen varat och hur stor försörjningsplikt arbetstagaren har.

I tvister som gäller turordningen vid minskning av arbetskraften iakttas den i 10 § avsedda tiden för väckande av talan.

Tillämpningsanvisning

Denna bestämmelse upphäver inte det som fastställs i det allmänna avtalet mellan TT och FFC som ingicks 1997. Således utgör bestämmelserna i avtalet i fråga samt föreskrifterna i 7 kap. 9 § i arbetsavtalslagen avseende uppsägningskydd för vissa specialgrupper primära bestämmelser i förhållande till vad som bestäms i 17 § i detta avtal..

18 § Anmälan om uppsägning eller permittering till förtroendemannen och arbetskraftsmyndigheterna

Om det är fråga om minskning eller permittering av arbetskraften på grund av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker ska vederbörande förtroendeman underrättas. Om åtgärden gäller minst tio arbetstagare ska även arbetskraftsmyndigheterna underrättas, förutom om arbetsgivaren har motsvarande skyldighet enligt annan lag.

19 § Återanställning (i stället för denna punkt tillämpas bestämmelsen i 5 § 7 punkten i kollektivavtalet)

När en arbetsgivare har sagt upp ett arbetsavtal på grund av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker eller i samband med ett saneringsförfarande, och han eller hon inom 9 månader behöver arbetskraft för samma eller liknande uppgifter som den uppsagda arbetstagaren utfört, ska arbetsgivaren erbjuda sin tidigare arbetstagare arbete om denne fortfarande söker arbete genom Arbetskraftsbyrån.

Tillämpningsanvisning

Arbetsgivaren uppfyller sin skyldighet genom att höra sig för hos den lokala Arbetskraftsbyrån huruvida den uppsagda arbetstagaren söker arbete genom byrån. Med lokal Arbetskraftsbyrå avses Arbetskraftsbyrån på den ort där arbetet står till buds. När arbetsgivaren vänt sig till Arbetskraftsbyrån gör byrån på basis av förfrågan en Arbetskraftsrekvisition och tar reda på om sådana arbetslösa arbetstagare som avses i 19 § har anmält sig som arbetssökande. Samtidigt bör man ta reda på om arbetstagare som efter en över 200 dagar lång permittering själva sagt upp sitt anställningsförhållande med stöd av 5 kap. 7 § 3 mom. i Arbetsavtalslagen fortfarande är arbetslösa arbetssökande hos byrån. Byrån meddelar namnen på de arbetssökande till arbetsgivaren och ger arbetsanvisningar i sedvanlig ordning till de tidigare arbetstagarna.

20 § Påföljdssystem

Utöver det som avtalats i 13 § 4 stycket kan arbetsgivaren inte dömas att, förutom de ersättningar som åsyftas i avtalet, betala plikt enligt Arbetsavtalslagens 7 § till den del det är frågan om brott mot kollektivavtalsenliga, men i sig likadana skyldigheter, på basis av vilka den avtalsenliga ersättningen fastställts.

Underlåtenhet att iaktta procedurreglerna medför inte sådana pliktpåföljder som avses i lagen om kollektivavtal. Underlåtenhet att iaktta bestämmelserna beaktas vid fastställandet av storleken på den ersättning som utdöms för ogrundad uppsägning av arbetsavtal.

I övrigt tillämpas tidigare praxis i fråga om påföljdssystemet.

21 § Ikraftträdandebestämmelse

Detta avtal träder i kraft 1.06.2001 och gäller tills vidare, med sex månaders uppsägningstid.

Avtalet har förhandlats fram av en arbetsgrupp, där FFC representerades av avdelningschef Kirsti Palanko-Laaka och ansvariga juristen Jorma Rusanen samt där TT representerades av vicehäradshövding Hannu Rautiainen och vicehäradshövding Ismo Äijö.

Helsingfors den 10 maj 2001

INDUSTRINS OCH ARBETSGIVARNAS CENTRALFÖRBUND

FINLANDS FACKFÖRBUNDS CENTRALORGANISATION FFC